CHIONIS
EPISTOLAE

GRAECE

AD

CODD. MEDICEOS

RECENSUIT CASTIGAUIT

NOTAS ET INDICEM

ADIECIT

JO. THEOPHILUS COBERUS

A. M.

GYMN. BUDISSENSIS CONRECTOR.

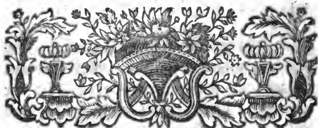

DRESDAE ET LIPSIAE

IMPENSIS MICH. GROELLII CIƆIƆCCLXV.

IV

[illegible]

Accidit hoc ipſis Graecorum epiſtolis, quod Plinius ſecundus in dictis rebusque magnorum hominum agnouit, vt aliae clariores ſint, aliae maiores. Quo minus mirabile videri debet, quid cauſae ſit, quod Chioneae non aeque celebrentur, ac leuiores quaedam, etſi vix vllae reperiantur, e quibus plus commodi ſuauitatisque quam ex his iuuentus colligere queat. Adeo excellenter enarrant peregrinationem et pericula et facta Chionis, Heracleotae, natione Pontici, nobiliſſimi iuuenis, cui conſuetudo Platonis ſummam animi magnitudinem, conatus liberandae pa-

triae gloriosam mortem attulit. Pectoris autem longe pulcherrimam imaginem exprimunt, declarandis tot ac tantis virtutibus Chionis, tam altis et exquisitis sensibus expromendis, vt nihil in iuuene amabilius, nihil ad exemplum illustrius et ad veram laudam praestabilius cogitari possit. Ipsius denique orationis mira est facilitas et venustas, quae vndique velut odorem quendam humanitatis et doctrinae spirat ac diffundit.

At enim erunt forsitan, qui eas a longe alio auctore quam a Chione, profectas esse dicant. Ego vero hoc adeo non dissimulo, vt potius illas ipsas rationes iam conquisiuerim, quae huic opinioni mirifice faueant. Quas cum iis epistolis, e quibus ductae sunt, adsperserim, vix attinet nunc repetere. Afferam tamen, speciminis gratia, vnum itemque atterum exemplum. Nam quod in tertia epistola ostendit, se cum Xenophonte versatum

ſatum eo tempore, quo nondum in lucem ſuſceptus fuerat, vel certe aliis de cauſis eo cum verſari non poterat, quaeſo, an hoc Chionis manum indicat? imo longe inferioris aetatis ſcriptorem verbum εὐκαιρεῖν prodit, niſi forte vocabula ξενιτεία, τυραννοκτονία, πενταετία, δεκαετία, εὐποιΐα eam ſuſpicionem magis confirment. Sane verbum εὐκαιρεῖν, vt πάντη ἀδόκιμον, Thomas repudiat, Moeris autem ab vllo veterum adhibitum eſſe negat. Nec mihi quidem, etſi diu quaerenti, antiquior quam Polybii auctoritas occurrit. Ne dicam, nullum eſſe, ex omni vetuſtate ſcriptorem, qui Chionis epiſtolas commemoret. Sed hanc rationem, qua fere in ſimilibus cauſis vtuntur, quam recte ſemper, nunc non quaerimus, non admodum hic locus deſiderat.

Quid multa? ea hic veſtigia impreſſa videmus, e quibus adeo, quis ille architectus fuerit, non obſcure

 appa-

appareat. In eo genere ſunt, praeter illud cum Xenophonte colloquium, pericula terra marique Chioni excitata, ne omiſſis quidem ſpectri terroribus, ſententiae crebrae, acutae, magnificae, orationis nouitas, adſperſi poëtarum flores, illae denique, quibus exornandis haec inuenta videntur, iuvenis virtutes, ab omni laude cumulatae. Ecquid ſentimus? non omnis ille apparatus, illa pigmenta ſophiſtae alicuius officinam redolent? Et vero ſatis conſtat, hoc paene proprium fuiſſe eorum hominum, vt in laudandis ornandiſque factis clarorum virorum nihil non fingerent, nihil non artificii et coloris ad excitandam admirationem et ingenii gloriam accommodarent. Sed in ea tamen re modum quendam noſter adhibuit, niſi hoc forſitan, quod alieno tempore Chionem cum Xenophonte coniungat, exagitare velimus.

Intel-

Intelligo enim, multos eſſe, qui huius generis errores, vel potius mendacia, cur enim hoc concedere nolim? in Graecis inprimis et vero etiam Latinis ſuauiter reprehendant. Enimuero non is ego ſum, qui veterum naeuos ad elegantias referat. Illud tamen ſatis mirari non poſſum, cur eos, vt locorum et temporum interuallis, ita moribus et opinione a nobis adeo disiunctos, ex noſtro ſenſu et conſuetudine aeſtimemus, et ad noſtras leges, easque ſaepe non optimas et nimis acerbas, in ordinem redigere velimus, quos in omnibus iis artibus, quae ad ingenii cultum et ad veram doctrinam pertinent, nobis quaſi magiſtros aſſumſimus. Quid verò? ſi tam acres et eruditos oculos, tam teretes et religioſas aures habemus, vt quicquid abhorreat, facillime percipere et ſentire poſſint, quid eſt, quod non potius eorum propoſitum et cauſas, quibus adducti, a veritate nonnunquam ſibi recedendum

putauerint, quam ipsum mendacium indagare ac perpendere velimus? Neque enim licentia quaedam et libido fuit, vt quidam opinionis errore sibi fingunt, sed vel illustrandae rei, vel delectandi vel commouendi legentis audientisue vel quaecunque demum alia, honesta et probabilis ratio, quae ad hoc eos impelleret, nec vllum fere genus scriptorum est, quod propterea hoc velut artificium non amplectendum censuerit. An igitur, quando Aeneam cum Didone collatum legimus, diuini Maronis negligentiam, in temporis decoro admissam, consilii causa excusabimus, nostrum, multo leuius in hoc genere peccantem, reum agemus? Quod si poëtis plus libertatis esse volumus, age, transeamus ad historicos, a quibus nemo est, quin summam veritatem exigat, quorum nulla est sine fide auctoritas. Iam vero quam innumeras prope orationes et epistolas illi a se afferunt, quas ceteris tribuere

non dubitant. Nihilo fecius tamen funt, qui eos defendant, propterea, quod ita, qui legant, rerum geftarum caufas et confilia facilius intelligere poffe videantur. Quo magis rhetoribus hanc veniam dabimus, quibus adeo conceffum eft, vt Atticus apud Ciceronem (Brut. c. XI.) ridens quidem ille, fed veriffime dixit, ementiri in hiftoriis, vt aliquid dicere poffint argutius. Denique haec noftro fingendi caufa fuiffe videtur quam initio memini me dicere, vt longe perfectiffimam Chionis effigiem proponeret, in qua paene exemplum fortiffimi iuvenis et vere fapientis viri elucefcat. Praeclarum fane inftitutum et dignum, cuius gratia fi nonnulla detorta fint, quae non folum ferenda fed etiam probanda putemus.

Haec quidem ratio nos adduxit, vt iam ante aliquot annos ad edendas has epiftolas animum induceremus. Sed euentum eius confilii cum aliae res

res impediuerunt, de quibus longum est dicere, tum etiam expectatio copiarum ex Italicis codicibus, quarum ſpes certiſſima oblata fuerat. Sed antequam eae in manus venirent, ecce! interceſſit peregrinatio in hanc Germaniam noſtram et Italiam, ſtudiorum cauſſa, ſuſcepta, quae me tres annos detinuit, nunc autem longe ſuauiſſima recordatione animum paſcit, et recreat. Secutae ſunt deinceps aliae ex aliis occupationibus, praeſertim muneris, quae difficiliorem, quam antea fuiſſet, editionem redderent. Atque ita velim de hac mora exiſtiment, amici noſtri, ſi forte eam ſatis cognitam et perſpectam non habeant.

Inſtructi quidem fuimus integris editionibus omnibus, Aldina, omnivm prima, et Cuiaciana, quarum vtraque extat inter epiſtolas Graecorum, quae Romae a. cIↃccccxcIx. et Geneuae a. cIↃIↃcvI iunctim prodierunt: denique Caſeliana, quae Ro-

Roſtoch. cIↄIↄXXCIII ſuſcepta eſt, cui adiuncta erat verſio perelegans eiusdem Caſelii, ſeorſim emiſſa. Illarum vſum ſumma facilitate ſuppeditauit Henr. Ionath. Clodius, Bibliothecae Elector., quae Dresdae eſt, Praefectus digniſſimus; huius autem Io. Iacob. Reiskius, linguae Arabicae-Profeſſor in Vniverſ. artium Lipſ. et Rector ſcholae ad D. Nicolai celeberr. praeceptor noſter in Arabicis. Quibus eximiis viris cum hac de cauſa, tum ob inſignem erga me humanitatem et beneuolentiam, me vehementer obſtrictum eſſe lubens profiteor. Sed Cuiacianam et Caſel. ex Aldina repetitam cognouimus, e qua etiam adornatae ſunt quaedam epiſtolae, ab H Stephano Cteſiae et Memnonis fragmentis ſubiectae, et tertia, a Leunclauio Xenophonti praefixa. Eſt etiam decima ſexta, a Frider. Morello ſeparatim edita Paris. a. cIↄIↄXCV, quam non vidimus.

Ita-

Itaque subsidio venerunt variae lectiones trium codd. Florentinorum; quos magnificentissima illa Mediceorum bibliotheca ad D. Laurentii seruat, in qua deinceps maximam partem anni sexagesimi incredibili cum voluptate et fructu transegimus. Extant illi plut. LIX, n. 47. in membran: plut. LVII, n. 12. in papir. quem et optimum et diligentius nec minus nitide quam primum exaratum esse cognouimus: et in eod. plut. n. 45 in papir. qui tantum vltimam epistolam habet. Etsi autem ipsi tres XV saec. descripti sunt, saepissime tamen vulgatae editioni praestant, nonsolum melioribus lectionibus afferendis, sed etiam iis supplendis, quae in illa desunt. Debemus autem haec praesidia illi, cui ob diuina et paene infinita beneficia tantum debemus, quantum hominem homini debere vix fas est, Perillustri Viro, Io. Ludouico Blancono, Patrono nostro O. M. qui nunc legatus Romam

missus,

missus, virtutum suarum praemiis magno cum splendore et gloria perfruitur, et vt illis diu ac rebus omnibus prosperrimis circum fluentibus perfruatur, tam omnibus votis cum omnibus bonis exoptamus, quam nos ingenti desiderio eum prosequimur.

Ceterum adhibuimus inprimis Aldinam editionem, vnde etiam reliquae manarunt. Hanc e codd. Mediceis nonnunquam suppleuimus, saepe castigauimus, perraro, nec nisi cogente manifesta causa, a nobis aliquid attulimus, neque tamen omnino quicquam in contextu tentauimus, quin ratio in notis reddita fuerit: in quibus etiam vulg. non raro defendimus et varias lectiones recensuimus, quaecunque alicuius momenti essent. Id quoque operam dedimus, vt nonnullos auctoris errores et dubios et obscuros locos refelleremus vel indicaremus vel etiam illustra-

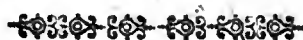
stra-

ſtraremus omninoque nihil miſſum faceremus, in quo tirones, quos inprimis hoc libello iuuare voluimus, iure haerere poſſent. Eorum gratia et indices adiecimus, non inutiles, vt ſpero. Operarum errores, quamvis paucos et leues, per ſummam illorum feſtinationem et vrgentes nundinas Lipſienſes et locorum interualla nobis non integrum fuit annotare. Budiſſae m. Aprili CIↃIↃCCLXV.

XIΩNOΣ

ΧΙΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

I.

Patrem de ſua abſentia ſollicitum erigit.

Χίων Ματρίδι χαίρειν. *)

ΑΠέδωκέ μοι Λύσις τὴν ἐπιςολὴν, τρίτην ἡμέραν ἤδη περὶ Βυζάντιον διατρίβοντι, δι' ἧς τὴν σαυτȣ̃ σύγχυσιν καὶ πάσης

τῆς

EPIST. I.

*) Primam et vltimam voc. inſcriptionis hic & in ceteris epiſtolis recepimus e 12. vel 47. Mediceo codice, vel ex vtroque ſimul. Ceterum Chionis nomen, paullo rarius, fuit etiam praetori cuidam Athenienſi, quem Diodor. Sic. ad Olymp. CIII. refert, et ſculptori Corinthio ap. Vitruv. praef. Sed in Photii Biblioth. cod. CCXXIIII, p. 365, in marg. ex aliis MSS. ſcribitur Χίονος, mox in contextu Μάτρεος, pro quo Hoeſchel. in notis legit Μάτριος.

2 τῆς οἰκίας ἐδήλους μοι. ἄλλος μὲν οὖν, ὅσοις ἔνεστι παραμυθήσασθαί σε, ταῦτ' ἂν διεξῄει, καὶ τὰς ἐκ τῆς ἀποδημίας ἐλπίδας ἐξηριθμεῖτο, καὶ ταύταις ἐπ' ἀντίῤῥοπον a) λύπης εὐφροσύνην καθίστατο· ἐγὼ δὲ τοῦτ' αὐτὸ ἀξιῶ παρ' ὑμῶν γενέσθαι, ὅπως ἆθλόν μοι τῆς ἐλπιζομένης ἀρετῆς καταστήσητε, τὸ μακαρίους ὑμᾶς ποιῆσαι γονεῖς, ἀλλὰ μὴ b) τὸ παραμυθίαν ἐκ τῆς ἐμῆς παιδείας προσδέχεσθαι, μὴ λυπουμένους c) δὲ εὐτυχίαν· ἄμεινον δὲ, ὥσπερ ἀθλοφόρῳ, d) μείζονά μοι προθεῖναι

τὰ

a) Diuellimus vulg. ἐπ' ἀντίῤῥοπον & poſt ἐπαυτά. Λύπης ἀντίῤῥοπον ἄχθος dixit etiam Sophocl. Electr. 118.

b) Intellig. μόνον, vti & poſt proximum μή. Sic Plutarch. de Puer. Educ. p. 9, ipſis patribus monet liberorum profectus eſſe explorandos, ἀλλὰ μὴ *nec tantum* mercenario praeceptori fidendum.

c) Mediçei δέχεσθαι λυπούμενοι, omiſſo μή. Sed rectius habet vulg. Diſtinguuntur enim hic maiora praemia a minoribus. Huic autem diſcrimini accommodatius eſt προσδέχεσθαι, et neceſſarius ob anteced. τὸ infinitiuus, ab eoque melius participium ſuſpenditur, quam a καταστήσητε. Si quid tamen mutandum ſit, malim εὐψυχίαν.

d) Iidem libri ἀθλοφόροι, quod forſitan ex antiqua ſcribendi ratione ΑΘΛΟΦΟΡΩΙ ortum eſt.

τὰ e) ἆθλα, ἵνα κρείττων ἐπ' αὐτὰ ἀγωνιστὴς
γένωμαι. οὕτως οὖν διάκεισο, ὦ πάτερ, καὶ πα- 3
ραμυθοῦ τὴν μητέρα. εἴπερ ἄρα ἐκείνην μὲν ἐν
τοῖς παρηγορουμένοις, σὲ δὲ ἐν τοῖς παρηγοροῦσι
τετάχθαι προσήκει.

e) Non reduntat τά. *Illa praemia, quae antea nominaui.*

II.

Thrasonem in se officiosum commendat.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Θράσων ἐμπορεύεται μὲν a) τὸν Πόντον,
χρηστὸς δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἐπιτή-
δευσιν b) εἶναί μοι δοκεῖ. καὶ νῦν ἐν Βυζαν-
τίῳ γενόμενος, ἔχω τινὰ αὐτῷ χάριν. θεά- 2
σασθαι γάρ μοι βουλομένῳ τὰ περὶ χώραν ἄξια
θέας ὄντα, ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ ἐγένετο, καὶ τἄλλα

A 2 ἐπε-

EPIST. II.

a) Intell. εἰς, quod additur in epist. VII. 3. & VIII, init.

b) *Probior, quam pro vitae instituto.* Videtur enim eadem de ἐμπόροις sentire, quae Cic. de καπηλικοῖς offic. I, 28. Add. Plato Legg. IV, p. 539, qui propterea vtrumque genus a dignitate legislatoris exclusit Legg. VIII, p. 588.

ἐπεμελήθη, ὅπως μὴ πονηρά τις ἡμῖν ἡ ὁδὸς ἢ κυνηγετικὴ γένοιτο, ἀλλὰ σχημάτων τε χάριν καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ἁβροτέρα. τοῦτον ὡς ὑμᾶς πλέοντα ᾠήθην ταύτῃ τῇ μαρτυρίᾳ συμπαραπέμψαι δεῖν, ἵνα ἀντιτύχῃ τῶν αὐτῶν. c) θέας μὲν οὖν οὐδέν, οἶμαι, χρῄζει, κατεστρατευμένος ἐκ πολλοῦ χρόνου τὸν Πόντον. εἰς δὲ τὴν οἰκίαν, δῆλον, ὡς κατὰ τὸ σεαυτοῦ ἦθος d) ὑποδέξῃ προθύμως αὐτόν. ἐγὼ δὲ ὥρμημαι e) μὲν ἐκπλεῖν, ἀνέμου δὲ οὐκ ἐπιτυγχάνω.

III.

c) Verba ἵνα ἀντιτύχῃ τῶν αὐτῶν inferuimus e Mediceis libb. Omiferat pro fapientia fua vel Aldini codicis fcriba, vel alius, illo antiquor, cum inhaereret vulgari notioni pronom. αὐτῶν, cui fane repugnat contextus. Sed vertendus eft locus; *vt viciffim fimilia confequntur.* Sic αὐτός τινι Graeca elegantia dicitur *fimilis alicui.* Exemplo fint haec Ifocr. de Pace, p. 113, τὰ αὐτὰ ἐκείνοις, & τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμήν. Aelian. V. H. l. 34. τὰ αὐτὰ ἐμοί.

d) Medic. 12, ἔθος.

e) Animaduertenda h. l. vis perfecti: *cupidus fui & adbuc fum.* Sic infra ep. XIII, 1. δέδοικε.

III.

Res laudat, a Xenophonte in Asia et, se spectatore, Byzantii gestas, iisque non minus quam cohortatione viri ad philosophiae studium se incensum ostendit.

Χίων Ματρίδι χαίρειν. *)

Πολλὴν χάριν οἶδα τοῖς ἐπιχῶσιν ἡμᾶς ἀνέμοις καὶ τὴν ἐν Βυζαντίῳ διατριβὴν βιασαμέ-

EPIST. III.

*) Leunclauius, qui hanc epistolam Xenophonti suo adiunxit, in Francofurt. edit. legit ὑγιαίνειν. Ceterum manifeste spuria est haec epistola. Incidit enim hic aduentus Xenophontis in vrbem Byzantium in Olymp. XCV. conf. Diodor. Sic. Sed illo tempore Chion ceterique, vt in proxima est epistola, quae haud dubie breui hanc subsecuta est, nullo modo Platonem audire poterant, quippe qui tum ipse alios audiuit, nec nisi post multos demum annos docere coepit, quod ex iis apparet, quae habet Diog. Laert. III, 6, f. Accedit etiam quod nostro ab hoc tempore vsque ad Olymp. CIII, qua ineunte nondum Athenis discesserat, (v. ad epist. XII, not. b.) plures quam XXX. annos peregrinandum fuerit, quod cum per se verosimile non est, tum repugnat epistolae modo lau-

σαμένοις, a) καίτοι τὸ πρῶτον ἠχθόμην αὐτοῖς ἐπειγόμενος. ἀλλὰ γὰρ ἀξία πρόφασις καὶ χρονιωτέρας μονῆς ἐφάνη Ξενοφῶν, ὁ Σωκράτους γνώριμος. οὗτος γὰρ ὁ Ξενοφῶν εἷς τῶν
2 ἐπ' Ἀρταξέρξην στρατευσαμένων Ἑλλήνων, Κύρῳ δὲ συμμάχων ἐστί. b) καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετά τινος τῶν στρατηγῶν ἦν, c) οὐδὲν πολυπραγμονῶν, ὅ, τι μὴ στρατιώτην ἐχρῆν, d) ὥσπερ εἷς ὢν τῶν Κύρῳ τιμίων. ὡς δὲ Κῦρός τε e) ἀπέθανεν

θανεν

laudatae, e qua vix longior quam sex annorum absentia colligi potest. Quid multa? Ne natus quidem videtur, cum Xenophon Byzantii egit. Si enim anno IV. Olymp. CVI. Clearchum sustulit, quod constat e Diod. Sic. T. II, p. 109, ad quantam senectutem necesse sit peruenerit? Atqui iuuenem sublatum esse Iustinus scripsit lib. XVI, 5.

a) *Qui nos commorari cogebant*, vt etiam vertit Casel.

b) De hac Xenophontis et ceterorum expeditione consulendus ipse Xenoph. primis sex libris de Expedit. Cyri min.

c) Is erat Proxenus, Boeotius, Gorgiae Leontini discipulus ad quem, per litteras accersitus, se contulerat, quod ipse testatur lib. laud. p. 231.

d) Sed negat ibi Xenophon, se tum militem aut praefectum fuisse. Mox in Medic. 12. legitur *καί περ*, quod fere melius est quam vulg. *ὥσπερ*.

e) In Medic. 47 abest τε.

τε.

θανεν ἐν τῇ πρώτῃ μάχῃ, καὶ οἱ στρατηγοὶ
τῶν f) Ἑλλήνων παρασπονδηθέντες ἀπετμήθη-
σαν τὰς κεφαλὰς, ἡρέθη στρατηγὸς, ἀνδρίας
τε ἕνεκα καὶ τῆς ἄλλης σοφίας, δοκῶν ἄριστα
ἂν διαπράξασθαι g) τὴν σωτηρίαν τοῖς Ἕλλη-
σι. καὶ οὐκ ἔψευσεν αὐτοὺς τῆς ἐλπίδος, ἀλλὰ
διὰ μέσης πολεμίας γῆς ὀλίγην στρατιὰν ἄγων
περιεσώσατο, ἑκάστης ἡμέρας τοῖς βασιλέως
στρατηγοῖς παραστρατοπεδευόμενος. θαυμαστὰ
μὲν οὖν καὶ ταῦτα. πολὺ δὲ τούτων θαυμασιώ-
τερον τε καὶ μεῖζον, ὅπερ αὐτὸς ἐγὼ νῦν ἐθεα-
σάμην. πεπονημένοι γὰρ οἱ Ἕλληνες πολυ- 4
χρονίῳ καὶ χαλεπῇ στρατείᾳ, καὶ μηδὲν ἄλλο
εὑρημένοι τῶν κινδύνων ἆθλον πλὴν τῆς σωτη-
ρίας, δεξαμένων αὐτοὺς κατὰ φόβον h) τῶν

τε, vt deinceps post ἀνδρίας.

f) Deest τῶν in eodem codice, vt infra post φόβον.

g) Obseruent hic iuvenes, aoristum infinitivi cum ἂν recte et ex vsu Græcorum adhiberi pro futuro. Exempla dabit Viger. de Idiotismis Gr. L. p. 375.

h) Quamquam de hoc metu Byzantiorum nihil est apud Xenophontem, tamen res ipsa declarat, fuisse illis timendum. Quid enim? exercitus erat,

Βυζαντίων, ἔγνωσαν διαρπάσαι τὴν πόλιν, i) καὶ πολὺς τάραχος αἰφνιδίως κατέιχε τοὺς
5 Βυζαντίους· ἐπεὶ δὲ ὡπλίζοντό τε οἱ ξένοι, καὶ ὁ σαλπιγκτὴς ἐσήμαινεν, k) ἐγὼ μὲν ἀσπίδα καὶ λόγχην ἁρπάσας, ἔδραμον ἐπὶ τὸ τεῖχος, οὗ l) τῶν ἐφήβων τινὰς συνεστηκότας ἑώρων. ἦν δὲ ἡ φυλακὴ τῶν τειχῶν οὐδὲν ὠφέλιμος, πολεμίων κατεχόντων τὴν πόλιν.

ἀλλ᾽

erat, quem recipiebant, et alienus quidem, qui Graecis aeque ciuitatibus quam barbaris valde molestus fuerat. Sed vereri etiam poterant, excludere, atque hoc magis, quo minus aderat ad resistendum praesidii.

i) Cuius rei haec erat causa. Anaxibius, Spartanorum nauarchus, vt Pharnabazum, Bithyniae satrapam, ab his copiis sibi timentem, tutum praestaret, promissis eius inductus, cum nauibus in Asiam venerat, quibus reduces Graecos Byzantium traiiceret, pollicitus etiam, si sequerentur, stipendium. Quo facto illi quum nihil impetrarent, sed per fraudem ex illa vrbe dimissi essent, mox redeunt et vi per portam irrumpunt, a ciuibus extorsuri, quod a nauarcho obtinere non poterant. v. Xenoph. l. l. p. 306, s.

k) Medic. 12. ἐσήμηνε. Et vtitur sane Chion Atticis formis, sed rarius, nec codices Medicei in iis, quas praeter editas afferunt, inter se consentiunt.

l) Medic. 12 addit καί.

ἀλλ' ὅμως ῥᾷον ἐνομίζομεν ἀμυνεῖσθαι, πλεο-
νεκτοῦντες τῷ τόπῳ, ἢ ἀπολεῖσθαι γε βρα-
δύτερον. m) κἀν τούτῳ ταραττομένων τῶν Ἑλ- 6
λήνων, ἑωρῶμεν κομήτην ἄνδρα, καλὸν πάνυ
καὶ πρᾷον ἰδέσθαι, n) διεξιόντα μὲν δὴ αὐ-
τῶν καὶ παύοντα τῆς ὁρμῆς ἕκαστον. οὗτος
δὲ ἦν ὁ Ξενοφῶν. ὡς δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων
παρεκάλουν αὐτὸν οἱ στρατιῶται, ἕνα ὄντα
πολλοῖς πείθεσθαι καὶ ἀναπαῦσαί ποτε αὐ-
τοὺς τῆς ταλαιπώρου καὶ χαλεπῆς ἄλης, o)
ἀνάγετε οὖν ἐπὶ πόδα, ἔφη, καὶ βουλεύσα-
σθε· οὐ γὰρ δέος, μὴ διαφύγῃ βουλευομέ-
νους τὸ πρᾶγμα ἐφ' ἡμῖν κείμενον. ὡς δὲ 7
τοῦτόγε αὐτῷ ἀπειθεῖν ᾐδέσθησαν, εἰς μέσον

m) *Nos tamen loci commoditate freti, facilius vim a nobis repulsunos esse, vel tardius certe caesum iri confidebamus.*

n) Etiam a Diog. Laert. II, 48 appellatur εὐειδέστατος εἰς ὑπερβολήν. Proximum μὲν abest in Medic. 12.

o) Vulgo ζάλης. Sed concinnior atque adeo magis vera est lect. quam e Mediceis libris et Homero exhibemus, cuius flosculus huc translatus est ex illo Odyss. ό, 341. ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης rel.

καταστὰς ὁ Ξενοφῶν θαυμαστοὺς λόγους διέθετο, ὡς τὸ τέλος αὐτῶν p) ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ ἡμῖν γε σαφῶς ἐξηκοῦντο. τοὺς γοῦν πρὸ μικροῦ διαρπάζειν ἐγνωκότας τὴν πόλιν, μετρίους κατὰ τὴν ἀγορὰν ἑωρῶμεν ὠνουμένους τὰ ἐπιτήδεια, ὡς τῶν ἄλλων Βυζαντίων ἕκαστος, q) καὶ μηδὲν ἔτι ἐκείνου τοῦ ἀδίκου καὶ ἁρπακτοῦ Ἄρεος πνέοντας. αὕτη δὲ ἡ ὄψις ἐπίδειξις ἦν τῆς Ξενοφῶντος ψυχῆς,
8 ὅπως καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν ἠδύνατο. οὐ μὴν ἔγωγε ἡσυχίᾳ τὸν ἄνδρα παρελθεῖν ὑπέμεινα, καὶ ταῦτα ὁμοίως εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ, (ἐπεὶ διὰ τοὺς ἀνέμους καὶ αὐτὸς εἷς ἦν τῶν διαρπαθησομένων,) ἀλλ' ἐγνώρισα
9 αὐτῷ ἐμαυτόν. ὁ δὲ καὶ τῆς σῆς πρὸς Σωκράτη

κράτη

p) Ita repoſui ex vtroque Mediceo. Editt. αὐτοῦ. Sed vereor, vt ea ſyneſis propter repetitum pluralem ἐξηκοῦντο, locum hic habeat. Leunclau. in marg. affert αὐτὸ, forſan e coniectura. Orationem ipſam enarrat Xenoph. l. l. p. 395, ſ.

q) Intellig. ἑωνεῖτο, quod repeti poteſt ex ὠνουμένους. Idem placuit Doruillio ad Charit. p. 554, niſi quod memoriæ errore ſcripſit ὥσπερ p. ὡς. Librarii tamen, huius ellipſeos ignari, in vtroque Mediceo maluerunt ἕκαστον.

κράτη φιλίας ἀνεμιμνήσκετο, κἀμὲ φιλοσοφεῖν παρέξατο, καὶ τἄλλα οὐ στρατιωτικῶς, μὰ Δία, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλανθρώπως διελέγετο. νῦν δὲ εἰς Θράκην ἄγει τὸ στρά- 10
τευμα. Σεύθης γάρ, r) ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεύς, πρός τινας ὁμόρους πολεμῶν, μετεπέμψατο, ἐντελῆ μισθὸν αὐτοῖς ὑποσχόμενος. οἱ δὲ ὑπήκουσαν. οὐ γὰρ ἄποροι διαλυθῆναι βούλονται, ἀλλὰ καὶ κτήσασθαί τι ἐκ τῶν πόνων, ἕως γ᾽ ἔτι στράτευμά εἰσιν. ἴθι δή, πο- 11
λύ με εἶναι s) προθυμότερον εἰς Ἀθήνας πλευσεῖσθαι φιλοσοφήσοντα. μέμνησαι γάρ δήπου, t) ὅτι προτρέπων με συνεχῶς ἐπὶ φιλοσοφίαν, καὶ θαυμαστὰ διεξιὼν περὶ τῶν καθ᾽ ὁτιοῦν σπουδασάντων περὶ αὐτὴν μέρος, τἄλλα μὲν εἶχες πειθόμενον, ἐκεῖνο δὲ καὶ πάνυ φοβέμενον. ἐδόκει γάρ μοι τὰ μὲν 12

λοιπὰ

r) γὰρ excidit e Medic. 47. Ceterum de hoc Seuthe conferendus est Xenoph. l. l. p. 313.

s) Pro με εἶναι Medicei exhibent μενεῖν. Ex quo non male coniicere possis με νῦν.

t) *Meministi enim opinor.* Non enim otiosum est δήπου.

λοιπὰ ὄντως σπουδαιοτέρους ποιεῖν, ὅσων ἐφάψαιτο, u) (καὶ γὰρ τὸ σῶφρον καὶ τὸ δίκαιον οὐκ ἄλλοθεν ἀρύεσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἢ x) φιλοσοφίας ὤμην,) τὸ δὲ πρακτικὸν καὶ σφοδρὸν διαλύειν τῆς ψυχῆς καὶ μαλθάσσειν ἐπὶ τὸ ἥσυχον. ἀπραγμοσύνη γὰρ ἦν καὶ ἠρεμία τὰ θαυμαστὰ, ὥς μοι ἔλεγες,
13 ἐγκώμια φιλοσόφων. δεινὸν οὖν μοι κατεφαίνετο, εἰ φιλοσοφήσας τἄλλα μὲν ἀμείνων ἔσομαι, θαῤῥαλέος δὲ οὐκ ἔτι, οὔτε στρατιώτης εἶναι δυνήσομαι, οὔτε ἀριστεὺς, εἰ δέοι. ἀλλὰ μεθήσω πάντα ταῦτα, ὥσπερ ἐπιλησμονί y) τινι ἐπῳδῇ παντὸς ἔργου λαμπροτέρου κηλη-
14 θεὶς, τῇ φιλοσοφίᾳ. ἠγνόουν δ' ἄρα, ὅτι καὶ πρὸς ἀνδρίαν εἰσὶν ἀμείνους οἱ φιλοσοφήσαντες. z) καὶ μόλις γε αὐτὸ παρὰ Ξενοφῶντος ἔμαθον, οὐκ ἐπειδὴ διελέχθη μοι περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπεὶ τοιοῦτος ὢν ἐφάνη, ὁποῖός ἐστι.

μάλιστα

u) *Quoscunque suscepisset* erudiendos. Proxima vncis inclusi, postulante orationis serie.

x) Intell. ἐκ.

y) Transitiue: *quae affert obliuionem.*

z) Idem quam pluribus exemplis docuit Aelian. V. H. III, 17. VII, 14.

μάλιςα γὰρ δὴ μεταχῶν τῶν Σωκράτȣς λό-
γων ἀρκεῖ ςρατεύματα καὶ πόλεις σώζειν,
καὶ ȣ̓δὲν αὐτὸν ἐποίησε φιλοσοφία αὐτῷ τε
καὶ τοῖς φίλοις ἀχρειότερον. ἡσυχία μὲν ȣ̓ν 15
ποιητικωτέρα τάχα εὐδαιμονίας. ἤδη μέν τοι
καὶ πράξει καλῶς ἕκαςα ὁ καλῶς ἠρεμεῖν δυ-
νάμενος. ἐπεὶ καὶ μείζων ἂν εἴη τȣ̃ πολεμȣ̃ν-
τος ὁ πλεονεξίαν καὶ ἐπιθυμίαν καὶ τἄλλα
πάθη χειρȣ́μενος, ὧν καὶ οἱ νικῶντες τȣ̀ς πολε-
μίȣς a) ἡττῶνται· κἀγὼ ȣ̓̃ν ἐλπίζω φιλοσο- 16
φήσας τότε ἄλλα κρείττων ἔσεσθαι, καὶ
ȣ̓δὲν b) ἧττον ἀνδρεῖος, ἀλλ' ἧττον θρασύς.
ταῦτα μὲν ȣ̓̃ν ὲ τȣ̃ ἱκανȣ̃ μόνον, ἀλλὰ καὶ τȣ̃
πάνυ c) πέρα. γίγνωσκε δέ με ἤδη πρὸς τὸ
πλεῖν ὄντα. καὶ γὰρ δὴ γέγονε καὶ τὰ τῶν
ἀνέμων αἰσιώτερα. d).

IV.

a) Sic edidi de coniectura. Non enim tueri se potest πολέμȣς, quod vulg. et Medicei libb. habent. Et quoties hae voces permutantur?

b) Medicei ȣ̓χ.

c) Medic. 47 inserit πολλȣ̃. Male. Intelligitur enim anteced. ἱκανȣ̃. v. XVI, 7.

d) *Venti magis secundi.* Similis Graecismus est ep. XVII, 1. Sic Plato R. P. VIII, p. 456, *τὰ πατρὸς καὶ μητρὸς pater et mater.*

IV.

Nauigationis ſuae pericula narrat.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἐπιτυχόντες τῶν περὶ Σίμον a) κατ᾽ ἐμπορίαν ὡς ὑμᾶς πλεόντων, ἔγνωμεν καὶ τὰ
2 ἐν Περίνθῳ συντυχόντα ἡμῖν b) δηλῶσαι. ἦν μὲν γὰρ ἐρίφων ἑσπερία δύσις. c) κἀγὼ προέλεγον τοῖς ἐν ἡμῖν ναύταις ἐπισχεῖν τὸν ἔκπλȣν, καὶ ταῦτα ἐν Βυζαντίῳ διατρίβειν δυναμένοις. οἱ δ᾽ ȣ̓κ ἐπείθοντο, ἀλλὰ καὶ πάνυ μȣ τὴν πρόῤῥησιν ἐχλεύασαν, προσβεβλῆσθαι d) μοι νόσον τινὰ ἀστρονομίας ὑπὸ Ἀρχεδήμȣ,

τȣ̃

EPIST. IV.

a) *Simum eiusque ſocios.* De qua periphraſi v. S. R. Erneſti ad Mem. Socr. I, 1. 18.

b) ἡμῖν recepimus e Medic. 47. alias videretur tantum de Perinthiis narrationem inſtituere.

c) *Veſpertinus occaſus* ſtellae fit occidente ſole vel paullo poſt eius occaſum. Haedorum vero eſt prid. non. Octobris, vt vetus vult Germanici interpres in Phaenomenis Arateis p. 197. quamquam Columella XI, 2. eos tum veſperi ait oriri. Sed ille Caeſarem ſuum ſequitur, hic Eudoxum, Metonem et antiquorum faſtos aſtrologorum, qui aptati erant ſacrificiis publicis.

d) Vulg. et Medicei προ-

τοῦ ἀστρονόμου, λέγοντες. κἀγὼ μέχρι μέν τι- 3
νος e) ἀντεῖχον· καταναυμαχούμενος δ' ὑπ' αὐτῶν εἶξα, καὶ ταῦτα οὐδὲ αὐτὸς εἰδὼς, ὅτι ἀληθὲς αὐτοῖς προλέγοιμι. ἅμα δὲ f) πνεῦμα οὔριον καὶ καλὸς πλοῦς προφαινόμενος ἀπιστότερά μοι ἐποίει τὰ προαγορεύματα. ὡς δὲ ἀνήχθημεν, ἕως μὲν Συλληβρίαν παραλλάξαι, κατεγελώμην ἐφ' οἷς προεῖπον, εὐχόμενός γε
καὶ μέχρι τῆς ἀποβάσεως γελᾶσθαι. ὡς δὲ 4
τριάκοντά που σταδίους ἀπ' αὐτῆς προεκόψαμεν, δεινὸς ὑμᾶς χειμὼν κατέλαβε, καὶ πολὺν μὲν χρόνον οὐδαμοῦ καθορμίσαι τὴν ναῦν δυνάμενοι, πονήρως πάνυ διεκείμεθα. μόλις δὲ ποτε ἐπιδόντες τὴν Πέρινθον, ἐβιαζόμεθα πρὸς αὐτὴν, κωπηλάται ἀγαθοὶ γενόμενοι. τοῖς μὲν γὰρ ἱστίοις οὐ φορητὸς ἦν ὁ ἄνεμος. καὶ δεινὰ παθόντες, ἵνα μὴ λέγω τὰ μεταξὺ, μέσων που νυκτῶν κατήχθημεν εἰς Πέρινθον.
καὶ τότε μὲν κατεδάρθομεν. ὑπελείπετο δὲ 5
ἡμῖν

προβεβλῆσθαι. imo, vt edidimus, poſtulante linguae genio. Aeſchin. ep. I. προσβάλλειν τὴν νόσον. Phalar. ep. LXVIII. νόσου προσβολή. Et ſolennis eſt haec permutatio praepoſ. πρὸ et πρός.

e) Intell. χρόνου.

f) Medic. 12 addit καί.

ἡμῖν καὶ ἕτερος χειμὼν, οὐδὲν τοῦ θαλαττίου μετριώτερος. Περίνθιοι γὰρ ὑπὸ Θρακῶν ἐπολεμοῦντο. καὶ τοῦτο οἱ πάντα ἀγνοήσαντες ἡμεῖς οὐκ ἐπυθόμεθα; καίπερ δώδεκα ἡμέρας ἐν Βυζαντίῳ διατρίψαντες. ἀλλ', ὡς εἰκὸς, αἰφνίδιος ἡ καταδρομὴ τῶν βαρβάρων ἐγένε-
6 το. ἀναστάντες οὖν ἐξῄειμεν, ὀψόμενοι τὴν πόλιν, ὡς ᾠόμεθα, ἐγώ τε g) καὶ Ἡρακλείδης καὶ Ἀγάθων, ὁ χρηστός. εἵποντο δὲ ἡμῖν καὶ τῶν θεραπόντων Βαίτυλος καὶ Ποδάρκης καὶ
7 Φίλων, ὁ θρασύς· ἡμεῖς μὲν ἄνοπλοι· τῶν δὲ θεραπόντων παρήρτητο ἑκάστῳ μάχαιρα. Φίλων μὲν γὰρ καὶ δόρυ ἐκόμιζε. μικρὸν δὲ προελθόντες ἀπὸ τοῦ λιμένος, ὁρῶμεν στρατόπεδόν τε οὐ πρόσω τῆς πόλεως, καὶ, τὸ δεινότερον, ἱππέας τρεῖς οὐ πόῤῥω ἡμῶν. καὶ Φίλων μὲν δοὺς μοι τὴν λόγχην, ἵν' αὐτὸς ᾖ δρομικώτερος, ἐπὶ τὴν ναῦν ἔφευγεν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐλπίζων ὠκύτερον ἵππου ἐμαυτὸν εἶναι, περὶ τὸν βραχίονα ἑλίττων θοιμάτιον, καὶ τὴν λόγχην διηγκυλώμενος ἔμενον. τὸ αὐτὸ h) δὲ ἐποίουν καὶ οἱ θεράποντες. Ἡρακλείδης δὲ

καὶ

g) Medic. 47 ἔγωγε.
h) Abest αὐτὸ in Medic. 47.

καὶ Ἀγάθων λίθους ἔχοντες ὀπίσω ἡμῶν ἐκ-
ρύπτοντο. προσελάσαντες δὲ οἱ Θρᾷκες, πρὶν 8
εἰς ἐφικτὸν ἐλθεῖν, ἠκόντισαν τρεῖς λόγχας
ἕκαστος. καὶ αἱ μὲν μικρὸν πρὸ ἡμῶν ἔπεσον.
οἱ δὲ ἀναστρέψαντες, ὡς δὴ τετελεσμένου
αὐτοῖς τοῦ ἔργου, ἤλαυνον εἰς τὸ στρατόπεδον.
ἀνελόμενοι οὖν i) ἡμεῖς τὰς λόγχας, ἀνε-
χωρήσαμεν ἐπὶ τὴν ναῦν, καὶ λύσαντες τὰ
ἀπόγεια ἐπλέομεν. νῦν δ' ἐν Χίῳ ἐσμὲν, πά- 9
νυ ἐπιεικῶς τῶν ἀνέμων ἡμῖν περὶ πάντα
τὸν πλοῦν χρησαμένων. k) λέγε οὖν Ἀρχεδή-
μῳ, ὅτι ἐρίφων ἑσπερία δύσις οὐ κατὰ θάλατ-
ταν μόνον σημαίνει χαλεποὺς χειμῶνας, ἀλ-
λὰ καὶ κατὰ γῆν χαλεπωτέρους. ἔχεις γὰρ
ἐκ τῆς ἡμετέρας συντυχίας παῖξαι πρὸς
αὐτόν.

V.

i) Medic. 12 δ' pro οὖν. exquisite.

k) Pro τοῖς ἀνέμοις ἡμᾶς — χρησάμενοι.

V.

Scribit, se Athenas venisse et Platoni operam dare eiusque consuetudinem laudat.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἀφίγμεθα εἰς a) Ἀθήνας, καὶ Πλάτωνι,
τῷ Σωκράτους γνωρίμῳ, διαλεγόμεθα.
τἄλλα τε b) πάντα σοφὸς ἀνήρ ἐστι, καὶ
τὴν φιλοσοφίαν οὐκ ἀπολίτευτον ἔργῳ τοῖς
γνωρίμοις ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἀμφήκη c)
πρός τε τὸ πρακτικὸν τοῦ βίου καὶ πρὸς
2 ἡσυχίαν ἀπράγμονα. ἔγραφες δέ μοι καὶ
περὶ τῆς σῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας, ὅτι οὐ μι-
κρὸν πλεονέκτημα τὴν πρὸς Σωκράτη σοῦ
συνήθειαν εἰς αὐτὸν ἔχοιμι. ἴσθι οὖν, ὅτι πάν-
των μὲν ποιεῖται λόγον, καὶ τῶν μίαν ἡμέ-
ραν ὁμιλησάντων Σωκράτει. οὐδενὶ δ' οὕτως
αὐτὸν οἰκειοῖ, ὡς τῷ μάλιστα ἀπολαύειν αὐτοῦ
3 δυναμένῳ. καὶ κατὰ τοῦτο γοῦν ἐσπουδάκα-
μεν μὴ μειονεκτεῖν τῆς Πλάτωνος φιλίας,
ἀλλ'

EPIST. V.

a) Medic. 12 ἐς, v. ad ep. III, not. k.

b) Medic. 47 addit γάρ, male.

c) h. e. *vtrimque commodam et fructuosam.*

ἀλλ' ἐν τέτοις τετάχθαι, ὑφ' ὧν εὖ πάσχειν φησὶν, ἔτι αὐτὸς εὖ ποιεῖν δύναται. ἐ γὰρ ἥττονα εὐδαιμονίαν εἶναι λέγει τὸ ἀγαθὸς ποιεῖν, τὸ ἀγαθὸν γίνεσθαι. τὸ μὲν ὖν ὠφελεῖσθαι τοῖς δυναμένοις τῶν φίλων αὐτὸς παρέχει, τὸ δ' ὠφελεῖν ἐχ ἧττον λαμβάνει παρὰ τῶν ὠφελεῖσθαι δυναμένων.

VI.

Gratias agit de donis ad se missis, sed domestica se malle ostendit.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἐκόμισέ μοι Φαίδιμος ταρίχε Ῥοδίε a) καὶ μέλιτος ἀμφορέας πέντε, καὶ τε Μεροίτε b) οἴνε κεράμια εἴκοσι, καὶ πρὸς τέ-

B 2 τοις

EPIST. VI.

a) Ita rescripsimus, cum Ῥόδιαν, quod edd. et Mediceos libb. obsidet, aliquid desideret, quo referatur. Possis etiam legere ταρίχον Ῥόδιον. Quam lectionem secutus videtur Caselius, qui tamen magis ad sensum vertit: *tarichum delicatum.* Nam vulgaris ille tarichus pauperum fere erat & infimae plebis. Sed fieri poterat, vt Rhodii ipsum melius condirent, cum ex omnibus esculentis pisces maxime appeterent. v. Aelian. V. H. I, 28.

b) Miror, neminem ceterorum annotasse hoc vim

τοις τρία ἀργυρίου τάλαντα. καὶ τῆς μὲν
2 πίςεως ἐκεῖνον ἐπαινῶ, τῆς δὲ ἐπιμελείας σε
ἐπιγινώσκω. c) ἤδη μέντοι τῶν ἐπιχωρίων
γεννημάτων ὥσπερ ἀπαρχάς τινας d) βου-
λοίμην ἂν σε ἀποςέλλειν, εἴγε ἐπιτρέποι ὁ
καιρός. τούτοις γὰρ καὶ τοὺς ἄλλους φίλους
τέρπειν ἔνεςι καὶ Πλάτωνα σοφίζεσθαι, ἀδω-
ροδόκητον ὄντα. e) χρημάτων δὲ οὐδὲ εἴς
ἔμοιγε

vini genus aut loci nomen, vnde ductum sit, Μερσίτης. Si hoc silentium eo hoc pertinet, vt ne exstiterit quidem locus, haud dubie legendum est μυρίτου, cum quia hoc vinum tale erat, quod nostrum opulentiae suae, vt ait, admonere posset, tum dulce, quod habet XIII. epist. Platonis, quae huic et X nostri epistolae in reliquis etiam valde assentit. Ceterum de hoc vini genere conferri potest Salmas. Exercitatt. Plin. p. 500, s.

c) *Magnifacio*, quemadmodum et Casel. reddidit. Sic D. Paullus 1 Cor. XVI, 18. ἐπιγινώσκετε. vbi Glossae, quas habeo, anecdotae: ἀντὶ τοῦ. ἐν τιμῇ αὐτοὺς ἔχετε.

d) τινὰς recepimus ex vtroque Medic. Atque sic etiam est ep. III, 14. XVI, 9.

e) Sed petiit tamen a Dione centum minas, et octoginta talenta a Dionysio, Syracusarum tyranno, sumsit. v. Diog. Laert. III, 9. Porro verba σοφίζ. ἀδωρ. ὄντα Casel. vertit: *qui ad docendum largitione non corrumpitur*. Male. Quam durum enim, hic intelligere πρὸς vel εἰς τό. Deinde

ἔμοιγε πόθος, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις τε ὄντι f) καὶ Πλάτωνι διαλεγομένῳ. ἐπεὶ καὶ ἄτοπον ἴσως, πεπλευκέναι μὲν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἧττον φιλοχρήματοι γενώμεθα. μηδὲν δὲ ἧττον, g) καὶ ἐκ Πόντου πλεῖν πρὸς ἡμᾶς τὴν φιλοχρημοσύνην. h) χαριέστερον οὖν ποιήσεις ταῦτα πέμπων, ὅσα τῆς πατρίδος ἡμᾶς, οὐχ ὅσα πλούτου ἀναμνήσει.

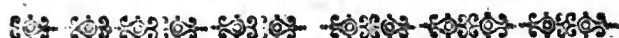
inde σοφίζεσθαι non aliud notat, quam *inducere* fcil. aliquo praetextu ad accipiendum donum.

f) Credo, quod Athenienfes et in aliis opes contemnerent, vt Lucianus oftendit in Nigrin. p. 47, nec ipfi admodum quaererent. vid. Demofthen. adv. Androt. p. 284. Sed tamen hanc laudem amiferant, cum Chion Athenis verfaretur. cf. Ifocrat. de Pace p. 214.

g) Intell. vicinum ἄτοπον.

h) Sic dudum conieceram, cum tandem hanc voc. in Mediceis codd. reperi, vnde nullus dubitaui in contextu reponere. Eam quidem anteced. φιλοχρήματοι tam manifefte exigit, vt mirer, Cafelio non in mentem veniffe, in verfione exprimere, cui tamen merito non fatisfecit vulg. φιλοπραγμοσύνην, cum interpretatus fit: *quo a litteris auocemur.*

VII.

Archepolis leuitatem et in se inimicitiam exponit, et rogat, vt humane excipiatur.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἀρχέπολις Λήμνιος μέν ἐςὶν, ὡς λέγει, τὸ γένος, φαῦλος δὲ καὶ ἀτέκμαρτος ἄνθρωπος καὶ ςασιαςὴς πρὸς πάντας, μάλιςα δὲ πάντων πρὸς ἑαυτὸν, σὺν δὲ τέτοις καὶ λελυμένος a) τὴν ἀποπληξίαν, καὶ πᾶν, ὃ ἂν ἐπιθείη, λέγων. νοεῖ δ' ἀεὶ τὰ μωρότατα. Ὅτος γὰρ b) τὸ μὲν πρῶτον, ὡς πυνθάνομαι, ταμίας τε ἐν Λήμνῳ γενόμενος, καὶ τὰς ὁμοίας μετιὼν ἀρχὰς, ἐκ εὐπρεπῶς ἀπαθεῖτο. ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτῷ καταφρονῆσαι καὶ φιλοσοφίας, εἰς Ἀθήνας κατέπλευσε, κἀκεῖ πολλὰ μὲν Πλάτωνι δυσηρέςησε, πολλὰ

EPIST. VII.

a) Intell. πρὸς, quod in composito supplet Isocr. Paneg. p. 106.

b) γὰρ recepimus e Mediceis libb. Causam enim reddit anteced. membri.

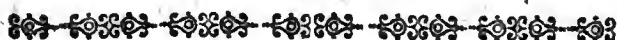
πολλὰ δ' εἰς ἡμᾶς ἐβλασφήμησεν. οὐδὲν
γὰρ αὐτῷ χρήσιμοι ἐφαινόμεθα, περὶ ἀρετῆς·
οὐκ' οὐ περὶ χρηματισμοῦ τὰς διαλέξεις ποι-
ούμενοι. νῦν δὲ εἰς τὸν Πόντον ἐμπορεύεσθαί 3
φησιν. οὐκ ἀφρόνως, εἰ δὴ τοῦτο μόνον ἑαυτῷ
προσήκειν λελόγισται. ἀλλὰ τὸ ἀστάθμητον
αὐτοῦ καὶ πετόμενον c) οὐδὲ ταύτην ἐπιδέ-
χεται τὴν φρόνησιν, ἵνα, ὅς τέ ἐστιν, εἰδῇ,
καὶ εἰς ὃ χρήσιμος. πρὸς γὰρ τὸ ἀεὶ φαν-
ταζόμενον μετεωρίζεται. οὗτος ἐπιλαθόμενος 4
τῶν βλασφημιῶν προσῆλθέ μοι, καὶ ἐδεήθη,
σοὶ γράψαι περὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ μὲν,
ἵνα μὴ ἀναξίῳ d) ὄντι Βελλεροφόντου σχῆμα
περιθῶ, ἑτέραν ἐπιστολὴν ἔδωκα, οὐδὲ ἐκεῖ τι
ὁμοίως ψευσάμενος. ταύτην δὲ προαναγο-
μένῳ Λύσιδι ἐνεχείρισα. οἶμαι δὴ, πάσῃ φι- 5

 λαν-

c) Monet Cafel. adfinem verfionis fuae, haec fumta effe ex illo Ariftophanis: Ἄνθρωπος, ὄρνις ἀστάθμητος, πετόμενος, Ἀτέκμαρτος, οὐδὲν οὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένων. Locus extat in Auib. 169. De voc. ἀστάθμητος et πετόμενος v. index.

d) Non difpliceret κἂν ἀξίῳ. Sed recte habet vulg. Indignum vocat, quod nefas cenfet, nebuloni honorificam Bellerophontis perfonam imponere. De Bellerophonte autem, conftat ex Hom. Il. ς', 155.

λανθρωπίᾳ δέξασθαί σε δεῖν τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰπεῖν ἐπὶ τέλει, ὅτι οὕτως ἀμείβεται Χίων τοὺς βλασφημήσαντας· τοῦτο γὰρ ἕν ἐστι τῶν μαθημάτων αὐτοῦ, ἃ σὺ ἐχλεύαζες, τὸ μηδένα κακὸν ἀμύνεσθαι, μέχρι τοῦ μὴ αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι. τοῦτο δὲ ἔσται, ἐὰν εὐ-
6 ποιοῦντες αὐτοὺς ἀμυνώμεθα. οἶδα μὲν οὖν, ὅτι οὐδὲν πείσεται, ἄτρωτος ὢν τὴν ψυχὴν ὑπὸ μωρίας. ὅμως δ' οὖν ἡμῶν αὐτῶν χάριν γενέσθω τοῦτο τὸ πολίτευμα. τάδε περὶ αὐτοῦ λελυμένως καὶ ἀπροκαλύπτως ἐδήλωσα, πρὸς ἄλλον μὲν οὐδὲν βλασφημήσας τῶν ὄντων οὐδένα, πρός σε δὲ τὸν ἐμὸν νοῦν, ὑπὸ μηδενὸς παραμπεχόμενον λόγου, ἁπλοῦν καὶ σαφῆ δικαιῶν εἶναι.

VIII.

Archepolin patri commendat.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ὁ ἀποδιδούς σοι τὰ γράμματα, Ἀρχέπολις, ὁ Λήμνιος, ἐμπορευόμενος εἰς τὸν

Πόν-

Πόντον, ἐδεήθη μου, ὅπως αὐτὸν συστήσαιμί σοι. ἐγὼ δὲ ἄσμενος ἐδεξάμην. καὶ γὰρ οὐδὲ φίλος μοι ὢν ἐτύγχανε. κέρδος οὖν μέγα ᾠήθην, ἀφορμὴν λαβεῖν τοῦ ποιῆσαί τινα φίλον, μὴ ὄντα πρότερον. εἰς ὃ κέρδος συλ- 2
λήψῃ μοι καὶ σὺ, φιλανθρώπως αὐτὸν εἰσδεξάμενος. πείθομαι δὲ καὶ μέτριον *) ἔμπορον εἶναι. καὶ γὰρ φιλοσοφήσας πρότερον, εἶτα ἐμπορεύεται.

EPIST. VIII.
*) Medic. 12 post μέτριον addit αὐτὸν, quod repetitum, credo, e proximo. Intelligi quidem facile potest.

VIIII.

Bionem rarius ad se scribentem admonet.

Χίων Βίωνι χαίρειν.

Ὀλιγωρίαν μὲν σου τοσαύτην περὶ ἐμοῦ οὐκ ἂν ἤλπισα ἔσεσθαι, οὔτε ἐβουλόμην προσδέξασθαι. θαυμάζω δὲ τὴν συντυχίαν, δι'

ἣν οὐδὲν τέως ἥκει μοι παρὰ σου γράμμα, a)
καὶ ταῦτα συνεχῶς γραφόντων ἄλλων. b)
2 ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν γενομένων ἐγὼ αὐτὸς ὑπέρ σου
ἀπολογήσομαι. τὸ δὲ λοιπὸν, εἴτε οἱ μὴ
ἀποδιδόντες αἴτιοι γεγόνασι, φύλαξαι τοῦτο
τῷ συνεχῶς γράφειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν
ἀποδωσόντων ἐπιτεύξῃ. εἴτε σὺ μὴ γρά-
φων, c) φύλαξαι καὶ τοῦτο. ῥᾳδία δὲ ἐστιν
αὐτοῦ φυλακή. καίτοι γε ἦν τι ἐν d) τῇ
ἡμετέρᾳ φιλίᾳ τοσοῦτον, ὅσον καὶ τὰ δυσχερῆ
3 νικᾷν δύνασθαι. ἢ ἐπιλέλησαι τοῦ Ἡραίου καὶ
τοῦ Καλλιχόρου καὶ τῶν παρὰ Καλλισθένει
διατριβῶν, καὶ ἴσοις ἄλλοις τὰς ἑαυτῶν
ψυ-

EPIST. IX.

a) Ita formauimus hanc vocem e Medic. 47 et Caselii ed. quae sine dubio ab ipso V. D. correcta fuit. Vertit enim *nulla littera*. Eaque lectio aptior est accusationi, quam γράμματα, quod forte ob minus intellectum καὶ ταῦτα in vulg. et Medic. 12 irrepsit.

b) Medic. 12 τῶν ἄλλων φίλων, forte ex interpretatione.

c) Intellig. ex anteced. αἴτιος γέγονας.

d) τι ἐν recepimus e Medic. 12, non eo tantum, quod hoc pronom. vim quandam adiungit τῷ τοσοῦτον, sed quia praepositio intelligentiam quodammodo adiuuat. Librarios vero hae voces propter ἦν τι facile effugere potuerunt.

ψυχάς ἐκεράσαμεν; ἢ αὐτὸς μὲν ἐκ ἐπιλέληϛαι, ἐμὲ δὲ φιλοσοφίας γευσάμενον ἀμνημονεῖν αὐτῶν ὑπολαμβάνεις; ἀλλ' ἐ 4 προσήκει σοι, ἔτε αὐτὸν e) φαυλῶς ἔχειν περὶ τὴν φιλίαν, ἔτε περὶ ἐμἕ φαῦλα εἰκάζειν, ἀλλὰ καὶ ὡς μεμνημένον αὐτῆς καὶ ὡς μεμνημένῳ γράφειν συνεχέϛερον.

e) Ita fcripfimus pro quid fibi hic velit, nevulgato αὐτἕ, quod, mo dixerit.

X.

Narrat, quemadmodum Platonem, nuptias fororis nepti facientem, ad munus accipiendum induxerit.

Χίων Ματρίδι χαίρειν.

Πλάτωνι ἀδελφιδῶν a) θυγατέρες εἰσὶ τέσσαρες. τέτων τὴν πρεσβυτάτην ἐδίδε Σπευσίππῳ πρὸς γάμον καὶ μετρίαν προῖκα, τρι-

EPIST. X.

a) Cafelius: *neptium e fratribus*. Addere debebat: *et forore*. Quin hanc ipfam neptem Speufippo iunctam fuiffe, teftatur XIII epiftola Platonis. Erat autem Speufippus

τριάκοντα μνᾶς. ἐπεπόμφει b) δὲ αὐτῷ
2 ταύτας Διονύσιος. ἐγὼ ἒν ἀσπαστὸν ἡγησά-
μενος τὸν καιρὸν, τάλαντον προσετίθην c) τῇ
προικί. καὶ μέχρι μὲν πολλȣ̃ d) ἠναίνετο.
ἐξεπολιορκήσαμεν δ' αὐτὸν πάνυ ἀληθεῖ καὶ
3 δικαίῳ λόγῳ. ἔφαμεν γὰρ, ὅτι ἐκ ἐις πλȣ̃-
τον, ἐις δὲ φιλανθρωπίαν σοι συμβαλλόμεθα·
τὰς

sippus et ipse Platonis cognatus, nempe Potones, sororis, filius et in Academia regenda successor. v. Diog. Laert. IIII, 1. Dubitari tamen de hoc coniugio potest, quum nemo veterum eius mentionem fecerit, praeter has epistolas, quae tamen Platoni et Chioni manifeste sunt suppositae. Nec sane Platonis erat, mendicare a Dionysio dotis auxilium, quod facit in illa epistola, inprimis cum ipse locuples esset, quod ait Diog. Laert. III, 9, et ostendit testamentum viri, ab eodem exhibitum. Ceterum peruerse hanc ep. retulit Staulei. Hist. Philos. p. 381.

b') Medic. 12 πεπόμφει. ita ep. XVI, 3. πεφιλοσοφήκειν. conf. ad ep. III, 5. not. K. Sed Dionysium, credo, minorem intelligit, nobilem illum Syracusarum tyrannum. Nam maior, quocum et ipse aliquando fuerat Plato, vix tum superstes fuisse videtur.

c) *addere volebam.* Nec raro διδόναι etiam de voluntate tantum intelligi debet. Isocr. encom. Hel. p. 322. διδȣ́σης Ἥρας, *cum Iuno Paridi dare vellet.* Ter. Phorm. III, 2, 48. *Miles dare se dixit.*

d) Intell. χρόνȣ.

τὰς δὲ τοιαύτας δωρεὰς δέχεσθαι δεῖ· αὗται γὰρ τιμὰς αὔξουσι, αἱ δὲ ἄλλαι ἀτιμάζουσι. τιμᾷς μὲν οὖν φιλανθρωπίαν, ἀτιμάζεις δὲ πλοῦτον· ἥρμοσας e) δὲ καὶ τὰς ἄλλας παῖδας ἤδη τοῖς χαριεστάτοις Ἀθήνησιν. f) ἀλλ' οἱ μὲν πλουτοῦσι, Σπεύσιππος δὲ χαριέστερος ὢν πένεται. τοῦτο οὖν τὸ κέρδος ᾠήθην δηλῶσαί σοι· οὗ μεῖζον ἡμῖν οὐκ οἶδ' εἴ τι περιγενέσθαι ἐν παντὶ τῷ βίῳ δύναται.

XI.

e) Bene vidit Dorvill. ad Charit. p. 215, continuari h. l. Chionis sermonem ad Platonem, et propterea edit. ἡρμοσαι reiicit. Itaque rectius, opinor, reposui ἥρμοσας. Nam quod idem V. D. suspicatur, ἥρμοσαι, vereor, vt hic locum habeat. In hac quidem re activum de socero, qui filiam alteri collocat, medium de genero dici solet, qui aliquam sibi adiungit. v. Kuster. de Verb. Med. p. 103. f.

f) Hic vero non convenit nostro cum XIII ep. Platonis. Earum enim, quae hic iam antea nuptae dicuntur, illic vna tum octo annorum, altera duorum, minima nondum vnius anni fuisse traditur.

XI.

Patri reditum vrgenti suadet, vt philosophandi caussa sibi diutius abesse liceat.

Χίων Ματρίδι χαίρειν.

Ἐκομισάμην παρὰ Βιάνορος τὴν ἐπιστολὴν,
ἐν ᾗ με ἀνακομίζεσθαι παρεκάλεις· ἱκα-
νὸν γὰρ εἶναι πρὸς ἡντινοῦν ἀποδημίαν πέντε
ἐτῶν χρόνον· ἔκτου δὲ τὴν ἐμὴν ξενιτείαν
2 ἄρχεσθαι. ἐμὲ δὲ ὅσος μὲν πόθος ἔχει καὶ
ὑμῶν καὶ τῆς πατρίδος, αὐτοὶ σαφῶς ἴστε.
ἔοικε δ' οὖν αὐτὸς οὗτος ὁ πόθος καὶ βιάζε-
σθαί με, πλείονα χρόνον διατρίβειν Ἀθήνησιν.
ὠφελιμώτερος γὰρ εἶναι ἢ συμπαθεῖν a) βού-
3 λομαι. τοῦτο δὲ τὸ κράτος μόνη ἔχει φιλο-
σοφία. πενταετὴς δὲ χρόνος, ὦ πάτερ, οὐχ
ὅπως

EPIST. XI.

a) συμπαθεῖν respicit ad turbas plebeias Heracliensium de tabulis nouis et diuidundis locupletium agris. De qua re vid. Iustin. XVI, 4. Nondum enim de tyrannide audiuerat Chion, quod colligi e proxima epist. potest.

ὅπως φιλοσοφοῦσιν ἀπαρκεῖν ἔμοιγε φαίνεται, ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῖς ἐμπορευομένοις ἐπιμελέστερον. καίτοιγε οἱ μὲν ἐπὶ τὰ εὐτελέστερα b) στέλλονται, ἡμεῖς δὲ ἀρετὴν ἐμπορευόμεθα, οὐδενὸς ἄλλου πλὴν φύσεως καὶ φιλοπονίας καὶ χρόνου ὤνιον. ὧν τὰ μὲν οὐ παντε- 4
λῶς ἡμῶν ἀπολείπεται. χρόνου μέντοι δεόμεθα. διατρίψαντες δὲ τὴν ἄλλην c) πενταετίαν, ἀναστρέψομεν, θεοῦγε σώζοντος. σὺ δὲ, ᾧ λογισμῷ ἐκπέμπων ἡμᾶς ὑπέμενες, τούτῳ χρὴ καὶ χρονιζόντων μὴ ἄχθεσθαι, καὶ ταῦτα εἰδότα, ὡς οὐχὶ τὸ ἐκπλεῦσαι ἐπὶ παιδείαν ἀγαθοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ χρονίσαι περὶ παιδείαν σπουδάζοντας.

XII.

b) Medic. 12 εὐτελέστατα. Bene ad ſenſum. Sed quum elegantius ſit, comparatiuum poni, vbi ſuperlatiuus poſtulatur, vulgatam praefero.

c) Medicei ἐν ἄλλῃ.

XII.

Iam audita tyrannide pollicetur, se ineunte vere rediturum.

Χίων Ματρίδι χαίρειν.

Πρότερον μὲν, ὥσπερ ἔγραφόν σοι, a) δεκαετίαν ἐκπληρώσας, οὕτως ἐπανέρχεσθαι πρὸς ὑμᾶς ἐβουλόμην. νῦν δὲ ἀκούσας τὴν τυραννίδα, b) οὐκ ἂν ἔτι ὑπομείναιμι ἐν ἀσφα-

EPIST. XII.

a) σοι Mediceis libris debemus. Ita ad finem huius epist. et in ceteris similibus locis.

b) Heracleotae, cum inter se diffiderent, vt diximus, Clearchum et ipsum Heracleotam, tum vero exilio mulctatum, reuocant, vt patriae res componeret. Is autem, Mithridatis copiis adiutus, eam sibi mox subiicit, et multa nefarie et crudelissime perpetrat. conf. Iustin. et Diod. Sic. libb. laudatis; Memnon apud Phot. p. 365. Suidas in v. Κλέαρχος, et Athenae. p. 85. Coepit autem haec Clearchi dominatio primo CIV. Olymp. anno. v. Diod. Sic. T. II. p. 66. Iam vero si Chion paulo post domum reuertit, quod haec et proximae epistolae indicant, cur tandem ad vltimum annum Ol. CVI. tyranni caedem distulit? v. Diod. Sic. T. II, p. 109. Sed statim, nescio quomodo, architectus harum litterarum se prodit, cum ad historiam delabitur.

ἀσφαλεστέρῳ τῶν πολιτῶν εἶναι, ἀλλ' ἢ ἂν
ἄρξῃ τὸ ἔαρ, πλευσοῦμαι θεοῦ σώζοντος. νῦν
μὲν γὰρ μεσοῦντος ἔτι τοῦ χειμῶνος οὐκ ἐδυνά-
μην. ἐπεὶ καὶ τελέως ἄτοπον, ὁμοίους ἡμᾶς 2
εἶναι τοῖς, ἐπειδάν τι ταραχθῇ, τῆς πατρί-
δος ἀποδιδράσκουσιν, ὅπῃ τύχοι, ἀλλὰ μὴ τό-
τε μάλιστα παρεῖναι, ὅτε ἀνδρῶν ὠφελησόντων
δεῖται. εἰ δὲ καὶ παντάπασιν c) ἐν ἀδυνά- 3
τῳ εἴη τὸ ὠφελεῖν, τὸ γοῦν μετέχειν βλάβης
ἑκόντα ἀρετῇ μὲν παραπλήσιά μοι δοκεῖ.
χάρις δὲ ἴσως ἐνδεεστέρα. θαῤῥαλεώτερον δὲ
σοι γέγραφα, ἐπεὶ καὶ Λύσις τὴν ἐπιστολὴν
ἐκόμιζεν.

XIII,

c) Abest παντάπασι in Medic. 47.

XIII.

Sicarium a tyranno ſibi immiſſum, nec minus tamen ad reuertendum ſe paratum oſtendit.

Μάτριδι. *)

Ο'ντως Κλέαρχος, ὥς μοι ἔγραφες, οὐχ οὕτω Σειληνὸν a) δέδοικε, κατειληφότα αὐτοῦ τὸ φρούριον, ὡς ἡμᾶς φιλοσοφοῦντας. ἐπ' ἐκεῖνον μένγε οὐκ ἐπέστειλε τέως τοὺς πολιορκήσοντας, ὡς πυνθάνομαι· ἐπ' ἐμὲ δὲ ἧκε Κότυς, b) Θρᾲξ, δορυφόρος αὐτοῦ γενόμενος,

EPIST. XIII.

*) Nec in Mediceis codic. integrior eſt inſcriptio.

a) Medicei Σιληνόν. de hoc autem inimico tyranni nihil a ceteris relatum inuenio.

b) Edit. et Medic. Κότις. Sed familiare eſt, vt ex multis veterum locis conſtat, Thracibus nomen, quod ex altero Mediceo ſubſtituimus. Ecquis autem a librariis credat pronomen in proprium nomen mutatum? Certe quaeſtione inſtituta, haud difficile fuit, hominis nomen reſcire, niſi potius Pſeudochion ad colorandam rem effinxit. Syll. vero Κο quam facile ab antec. κε perire et τυς in τις tranſire potuit.

μένος, (ἔγνων γὰρ μετὰ ταῦτα,) καὶ μικρὸν
ὕςερον ἢ γραφῆναί σοι τὴν περὶ τῆς νόσου
παρ᾽ ἡμῶν ἐπισολὴν, ἐπεχείρησεν, (ἀνειλή-
φειν δὲ ἐμαυτὸν ἱκανῶς ἤδη,) καί μοι περὶ
ἕκτην ὥραν μόνῳ περιπατοῦντι ἐν τῷ Ὠιδείῳ
c) καὶ περί τινος σκέμματος φροντίζοντι
αἰφνιδίως προσῆξεν. ἐγὼ δὲ εὐθέως μὲν 2
ὑπενόησα, ὥσπερ d) ἦν. ὡς δὲ ξιφίδιόν τι
ὁρῶ κακῶς μεταλαμβάνοντα, βοήσας του
αὐτὸν e) ἐξέπληξα, καὶ προσδραμὼν τὴν
δεξιὰν αὐτοῦ μετειληφότος ἤδη τὸ ἐγχειρίδιον
καταλαμβάνω, καὶ τολοιπὸν δὴ λακτίζων
καὶ περιαγνύων τὸν βραχίονα ἐξέβαλον

C 2 αὐτοῦ

c) Odeum intelligit, quod Pericles, antequam theatrum extaret, musicis certaminibus habendis extruxerat. Nam quod omnium maximum et pulcherrimum in Graecia erat, id longe demum postea Herodes Atticus erexit De. Pericleo vid. inprimis Plutarch. in Pericle p. 160. Pausan. Attic. c. VIII, p. 28. c. XIIII, p. 34, et Suidas in v. ὠδεῖον, vbi vlt. verba: διεμετρεῖτο rel. petita sunt e Demosth. in Phorm. p. 589. In eoque etiam Chrysippum disseruisse tradit Diog. Laert.

d) Medic. 12. ὅπερ.

e) Vulgo αὐτόντε. Nos collocauimus, vt Medicei codd. et ordinis lex suadent.

αὐτοῦ τὸ ξίφος, καὶ ἐτρώθην μὲν κατενεχ-
θέντος ἐπὶ τὸν πόδα, οὐ χαλεπῶς δὲ ὅμως.
ἐκ τούτου δὴ ἰλιγγιῶντα ἔδησα τῷ ἰδίῳ ζώμα-
τι, ἀποστρέψας εἰς τοὐπίσω τὼ χεῖρε, καὶ
πρὸς τοὺς στρατηγοὺς f) ἄγω. κἀκεῖνος μὲν
3 ἔτισε δίκην. ἐγὼ δὲ οὐδὲν δειλότερος εἰς τὸν
πλοῦν γέγονα, ἀλλὰ τῶν ἐτησίων g) παυ-
σαμένων, ὅπως ἂν ἔχω, πλεύσομαι. ἄτοπον
γὰρ, τυραννουμένης τῆς πατρίδος, ἡμᾶς δημο-
κρατεῖσθαι. καὶ τὰ μὲν ἐμὰ, ὡς ἂν ἔχῃ,
ἀσφαλῶς ἔχει. ἀγαθὸς γὰρ καὶ ζῶν καὶ
4 ἀποθνήσκων ἔσομαι. ὅπως δέ τι καὶ ὑπὲρ
τῆς

f) Sed peregrinis apud Athenienses polemarchus, ciuibus vero strategus ius dicere solebat vid. Harpocrat. in v. πολέμαρχος. Itaque Doruill. ad Charit. p. 407. auctorem huius epistolae censet minus sibi cauisse, quod equidem verosimilius arbitror, quam alterum, quod coniicit, ipsum ex patriae more locutum esse.

g) Argestas intelligit, h. e. Caurum Latinorum, qui ventus perinde ac Zephyrus etesiarum nomine a Graecis appellatur. conf. Salmas. Exerc. Plin. p. 229. Notum autem, Argestas ponere, cum sol leonem transiit. Id tempus propterea expectandum erat, quod detinentur in itinere hoc vento, qui ex Graecia in Pontum navigant.

τῆς πατρίδος πολιτευώμεθα, πεῖθε τὸν Κλέαρχον, ὅτι φιλοσοφήσαντες ἡσυχίας γλιχόμεθα, καὶ τελέως ἀπολίτευτοι τὰς ψυχὰς ἐσμέν. ταῦτα δὲ καὶ διὰ Νύμφιδος h) πεῖθε αὐτόν, ὃς ἡμῖν μὲν φίλος, ἐκείνῳ δὲ καὶ συγγενής ἐστιν. οὕτω i) γὰρ ἂν πορρωτάτω πάσης ὑποψίας ἀπάγοιτο. ἀπροκαλύπτως δέ σοι γράφομεν, ἐπεὶ καὶ πιστοῖς ἐπιτιθέμεθα ἀνδράσι τὰς ἐπιστολάς, καὶ Κλέαρχος, ὡς ἐδήλους, καλῶς ποιῶν, περὶ γοῦν ταῦτα οὐ πολυπραγμονεῖ.

h) Diſtinguendus eſt hic Nymphis ab illo, qui et ipſe Heracleota et nobilis hiſtoricus, ſed tempore poſterior fuit, quod patet ex iis, quae habet Suidas in v. Νύμφις.

i) Abeſt πορρωτάτω in Medic. 47.

XIIII.

Byzantium reuersus multum patriae, nihil tamen sibi, sed tyranno metuendum esse significat.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Εἰς Βυζάντιον θρασυτέρῳ μὲν, ταχεῖ δ' ἐν πλῷ διασωθεὶς, ἔγνων αὐτός τε ἐπιμεῖναι χρόνον, ὃν ἂν μοι καλῶς ἔχειν δοκῇ, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐκπέμψαι Κρώβυλον, τὸν a) θεράποντα, ἵνα τὴν κάθοδον πράττωμεν ὠφελίμως τῇ πατρίδι. τὸ μὲν γὰρ ἡμέτε-
2 ρον ἀσφαλὲς, ἐκ ἐπὶ Κλεάρχῳ ἐςί. βέλομαι δ', ἐπεὶ προήχθην ἅπαξ, καὶ καθόλε σοι τὴν ἐμὴν γνώμην δηλῶσαι. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ τῇ μὲν πατρίδι ὁ μέγισος εἶναι κίνδυνος μετ' ἀτυχίας ἤδη παρέσης. νῦν τε γὰρ, ὡς πυνθάνομαι, σφαγάς τε ἀνδρῶν καὶ φυγὰς ὑπομένει, ςερεμένη μὲν τῶν ἀρίςων πολί-

EPIST. XIII. articulus et proximum

a) In Medic. 47 deest γάρ.

πολιτῶν, τοῖς δὲ ἀσεβεστάτοις δουλεύουσα. καὶ
ἐισαῦθις οὐχ ὁ τυχὼν αὐτῇ κίνδυνος, μήποτε
ἐκ τῆς περὶ τούτων ἐυτυχίας οἷς μὲν πόθος τοῦ
τυραννεῖν, οἷς δὲ συνήθεια δουλείας γένηται,
καὶ τὸ λοιπὸν εἰς μοναρχίαν ἀκατάληκτον
περιστῇ τὰ πράγματα. μικραὶ γὰρ δὴ ῥο- 3
παὶ καὶ τῶν πολυχρονίων καὶ σχεδὸν ἐιπεῖν
ἁπάντων ἄρχουσι κακῶν, καὶ ἔγγιστα ὅμοιόν
τι ποιοῦσι τοῖς νοσήμασι τῶν σωμάτων.
ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνα περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς ῥᾷον
ἀπολύεται τῶν b) ἀνθρώπων, ἐνισχύσαντα
δὲ δυσίατα ἢ c) καὶ τελέως ἀνίατα γίνε-
ται, οὕτω καὶ τὰ ἐν ταῖς πολιτείαις νοσή-
ματα, μέχρι μὲν μνήμη τε ἐλευθερίας ἰσχύει
καὶ ἐπέρχεταί τοῖς δουλωμένοις παράταξις,
λύσις d) ὀχυρὰ γίνεται πρὸς βουλόμενον τὰ

 πλῆ-

b) Abeſt articulus in Medic. 47.

c) ἢ recepi ex vtroque Medic. Non enim commode abeſt.

d) Medic. 47. παράταξις λίαν ὀχυρὰ, vt diſtinguendum ſit poſt δουλωμένοις, et παράταξις cum γίνεται cohaereat. Sed verior eſt vulgata ad ſenſum et aptior comparationi hic inſtitutae. Mox vitioſum in edit. et Mediceis MSS. προσβουλόμενον diuidi.

πλῆθος. ἐπειδὰν δὲ ἅπαξ ὑπερισχύσῃ τὸ
κακὸν, καὶ μηκέτι ᾖ τοῖς ἀνθρώποις λόγος,
ὅπως αὐτὸ ἀπαλλάξωσιν ἑαυτῶν, ἀλλ' ὅπως
ἂν ῥᾷστα ἐν αὐτῷ διάγοιεν, τότε ὁ παντελὴς
ὄλεθρος γίνεται. ἡ μὲν οὖν πατρὶς ἐν τοι-
4 ούτοις κακοῖς καὶ κινδύνοις ἐστίν. ἐγὼ δὲ, εἰ
μὲν e) αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ βέλοιο τοὐμὸν σκέπ-
τεσθαι, καὶ πάνυ ἀσφαλής εἰμί. δουλείαν
γὰρ ταύτην ἔγωγε νομίζω, ἣ μετὰ τῶν
σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς ὑφ' ἑαυτὴν ἔχει.
ἡ δὲ τῆς μὲν ψυχῆς οὐδ' ὁτιοῦν ἁπτομένη, τὸ
δὲ σῶμα μόνον ἔχουσα, οὐδὲ δουλεία τυγχά-
νειν ἔμοιγε δοκεῖ. τεκμήριον δέ. ἔτι γὰρ
δουλείας κακὸν, τοῦτο ἐπὶ ψυχὴν καταβαίνει.
ἐπεὶ καὶ f) ἄλλως οὐδὲ κακὸν λέγοιτο ἄν.
φόβος γὰρ τοῦ παθεῖν τι, καὶ ἐκ τοῦ πα-
θεῖν λύπη, τὰ δεινότατα τοῖς μὴ ἐλευθέροις.
τί οὖν; ἄν τις, g) μὴ φοβῆται μέλλον κακὸν,
μηδὲ ἐπὶ τῷ γινομένῳ ἄχθηται, δουλεύσει;
καὶ

e) Μὲν vacat h. l. Deinde αὐτὸς rescripsimus, cum alienum sit αὐτὸ, quod vulg. et Medic. libb. suadent.

f) καὶ abest in Medic. 12.

g) Intell. ἵνα. Mox pro vulg. ἐπὶ Medic. 47 habet ἐν.

καὶ πῶς ὅ γε μὴ ἔχων τὰ δουλείας κακά;
h) ἴθι οὖν, τοιοῦτόν με ὑπὸ φιλοσοφίας γε- 5
νόμενον, ὁποῖον κἂν δήσῃ Κλέαρχος, κἂν
ὁτιοῦν δράσῃ τῶν χαλεπῶν, οὐδέποτε ποιήσει
δοῦλον. οὐδέποτε γάρ μου τὴν ψυχὴν χειρώ-
σεται, ἐν ᾗ τὸ δοῦλον i) ἢ τὸ ἐλεύθερον.
ἐπεὶ σῶμάγε ἀεὶ συντυχίας ἧττον, k) κἂν
ὑπ᾽ ἀνδρὶ μὴ τάττηται δεσπότῃ. ἢν δέ με
ἀποκτείνῃ, τότε καὶ τὴν τελείαν ἐλευθερίαν
χαριεῖταί μοι. ἢν γὰρ οὐδὲ τὸ περιέχον
σῶμα ᾠκείωσε τῇ ἑαυτοῦ δουλείᾳ, ταύτῃ τινὰ
οἰκονομίαν ἐλλείψειν δοκεῖς, κεχωρισμένην τοῦ
σώματος; οὐ μόνον δὲ ἐγὼ, ὃ ἂν πάσχω, 6
ἐλεύθερος, ἀλλὰ καὶ Κλέαρχος, ὃ ἂν διαθῇ
με, δοῦλος γενήσεται. φοβούμενος γὰρ δια-

 θήσει.

h) Scil. δουλεύσει, quod praecessit.

i) Hic vero turbatum esse videtur, quamuis nec ipsi Medic. codd. aliter habeant. Nam Chion, cum neget se vmquam in seruitutem redactum iri, quomodo adiungere potest, in animo suo seruitutem vel libertatem inesse? Malim igitur ἧττον τοῦ ἐλευθέρου, pro vulg. ἢ τὸ ἐλεύθερον. Nec parum huic coniecture fauent inferiora: τὰ δὲ τ. πατρίδος rel. et: ἀνάγκη μοι — ὑφαιρεῖν τι τ. ἐμαυτοῦ.

k) Medicei MSS. κρεῖττον. male.

θήσει. δέος δὲ οὐδὲν ἔχει ψυχῆς ἐλευθερίας. τὰ μὲν οὖν ἐμὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκοπεῖν, ὡς ὁρᾷς, ἀσφαλέστερα εἰς τὸ παθεῖν, ἢ Κλεάρχῳ εἰς τὸ δρᾶσαι. καὶ τό γ' ἐμὸν οὐκ ἐπιμελείας, ἀλλ' ὀλιγωρίας δεῖται. τὸ γὰρ ἀρχὴν l) φροντίζειν περὶ αὐτῶν, ἀνδρός ἐστιν οὐ πάνυ
7 ἐλευθέρου. τὰ δὲ τῆς πατρίδος συνημμένα μοι οὐκ ἐπιτρέπει τὴν αὐτόνομον ταύτην ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ πολιτεύεσθαι ἀναγκάζει καὶ κίνδυνον ἔχειν. κίνδυνον δὲ, m) οὐχὶ μὴ αὐτός τι πάθω, ἀλλ' ἵνα μὴ πάσχουσάν τι τὴν πατρίδα οὐκ ὠφελήσω. διὰ τοῦτό μοι ἀνάγκη, καίπερ μὴ φοβουμένῳ, θάνατον προνοεῖν, ὅπως μὴ πρότερον ἀποθάνω, ἢ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανεῖν δυνήσομαι.
8 πολιτεύου δὴ πρὸς τὸν τύραννον, ἃ καὶ πρότερόν σοι ἔγραφον, πείθων αὐτὸν, ὅτι ἡσυχίας ἐρασταί ἐσμεν, καὶ γράφε ἡμῖν, ἐὰν

καὶ

l) *prorſus.*

m) Δὲ velim h. l. accipere pro γὰρ, vt ep. I, 2. ἄμεινον δέ. Non enim arbitror excidiſſe praecedens aliquod cum μὲν membrum, quod rationem reddat verbi πολιτεύεσθαι. Nam et ea per ſe apparet, et ipſi adeo Medicei codd. nihil vulgatae addunt.

καὶ ἄλλο τί σοὶ δοκῇ πρὸς τὴν αὐτόθι πολιτείαν ἀνήκειν. n) ἐπεὶ ἀνάγκη μοι, εἰς τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν ὑφαιρεῖν τι τῆς ἐμαυτῦ, φροντίζοντι περὶ τύτων καὶ βυλευομένῳ.

n) Medic. 47. ἥκειν, quod eodem recidit.

XV.

Laetatur, tyranno suspicionem esse exemtam, eiusque crudelitatem plus ipsi quam ciuitati obesse probat.

Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἐπὶ μὲν τῷ συμπείθεσθαι τὸν τύραννον, οἷς περὶ ἐμῦ πρὸς αὐτὸν ἔλεγες, συγχαίρω τῇ πατρίδι. γράψω δὲ καὶ αὐτὸς, ὡς συνεβύλευσας, ἀπάγων αὐτὸν ἀπὸ τἀληθῦς, ὡς μάλιστα ἔνεστι. τὐναντίον γὰρ ἂν ποιῶν ψευσαίμην τὺς ἐμαυτῦ πολίτας καὶ

φίλυς,

φίλȣς, ὧν ἐξ ἐμȣ̃ ἤλπισαν, καὶ ταῦτα ἐκ
2 ἀξίȣς ὄντας ἀπατᾶσθαι. τὸ δὲ ὠμὸν a) εἶναι τὸν τύραννον τελέως καὶ χαλεπὸν, ὠφελιμώτερον ἔγωγε ἡγȣ̃μαι τῇ πόλει ἢ τὸ δημοκοπεῖν αὐτὸν καὶ προκαλύπτεσθαι δόξαν μετριότητος. b) τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι οἱ μὲν c) χαλεποὶ διαφθείρονται ταχέως, καὶ ἂν μὴ καταλυθῶσι, μῖσος ὅμως τυραννίδος κατέλιπον d) τῷ πλήθει, καὶ παντελῶς τὴν μοναρχίαν ἀφ᾽ ἑαυτῶν e) διέβαλον. ὅτως

ἐν

EPIST. XV.

a) Inſerui ὠμὸν, ſuadente vtroque Mediceo et Iſocr. Panath. p. 378. vbi etiam iunguntur ὠμότης et χαλεπότης.

b) Et fuit ſane, vt Iſocrates ſcribit in ep. ad Timotheum, eius filium, vnus omnium, qui illum Athenis audiuerant, maxime liberali ingenio et ad lenitatem humanitatemque propenſiſſimo. Vnde mirari homines ait, cum ſuſcepto imperio ſecus ſe geſſerit.

c) Conf. ad ep. XIV, not. e.

d) Nota vim huius et ſequ. aoriſti: *relinquere ſolent, in inuidiam adducere ſolent.*

e) *Exemplo ſuo.* Similiter et Numenius ap. Euſeb. Praep. Evang. p. 734 ἀπ᾽ ἐμαυτȣ̃ μαθὼν adhibuit. Itaque correximus, ἐφ᾽ ἑαυτῶν, quod edit. et Medicei libb. habent, cum nulla eius ſignificatio ſatis hic conveniat.

οὖν συμβαίνει, τὸν γοῦν f) λοιπὸν χρόνον φυ-
λακτικωτέρους γίνεσθαι καὶ προνοητικωτέρους
τῆς δημοκρατίας ἅπαντας. ὅταν δὲ τις 3
δουλωσάμενος ἐκδημοκοπήσῃ τοὺς δουλωθέντας,
κἂν ἀναιρεθῇ ταχέως, πολλὰ ὅμως ἐγκατα-
λείπει τυραννίδος ἐν ἑκάστοις κακά· ὧν οἱ
μὲν οὖν τι ποθοῦντες πείσεσθαι, οἱ δὲ ἄλλως
δημαγωγηθέντες, τυφλοὶ τῶν κοινῇ συμφε-
ρόντων εἰσὶ, καὶ τόν γε g) ἀναιρεθέντα οἰκτεί-
ρουσιν, ὡς δὴ h) μέτριον, καὶ τὴν τυραννίδα
οὐχ ὡς ἀνήκεστόν τι φυλάττονται κακὸν,
ἀγνοοῦντες, ὅτι ἂν πάντα τις ἢ μέτριος τύ-
ραννος, διὰ τοῦτο καταλυτέος ἐστὶν, ὅτι
ἔξεστιν αὐτῷ καὶ χαλεπῷ εἶναι. Κλέαρχος 4
δὴ ὠμὸς ὢν, αὐτός τε εὐχείρωτος ἔσται
μισούμενος, καὶ τοῖς ἄλλοις δυσκατορθωτέραν
ποιήσει τὴν τυραννίδα. προσποιούμενος δ'
εἶναι μέτριος, αὐτός τε ἂν ταύτην τὴν
δόξαν

f) *quidem certe.*
g) *ipsum adeo, cum sublatus est.* Praetuli enim lectionem Medicei 47 vulgato *τε*.
h) *Nimirum.*

δόξαν ἐκαρπώσατο, τοῖς τε βουλομένοις ὕστερον εὐέμβατον ἀπολίποι τὴν ἀκρόπολιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καί σοι δηλαδὴ φανερά. τὸν δὲ τρόπον τῆς γραφῆς καὶ ἀποδόσεως τῶν ἐπιστολῶν χαίρω, ὅτι δὴ σύ τε ἀσφαλῆ ἐνόμισας, καὶ τὸ τέλος μαρτυρεῖ, μὴ ἀτόπως εὑρῆσθαι. ἔπεμψα δέ σοι καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὸν Κλέαρχον ἐπιστολῆς, διθυραμβικωτέραν ποιήσας ἐπίτηδες αὐτήν, ἵν' ἡμῶν καταφρονῇ, ὡς λογομανέντων τελέως.

XVI.

Clearcho ſuſpicanti ſe purgat.

Χίων Ματρίδι. *)

Ἐν Ἀθήναις μοι φιλοσοφίας χάριν διατρίβοντι τῶν τε κοινῶν τινες φίλων καὶ ὁ πατὴρ ἔγραψεν, ὡς δι' ὑποψίας εἴην πρός σε, καὶ a) αἰτίας ἐκέλευεν ἀπολύσασθαι. τοῦτο γὰρ δίκαιον εἶναι, καὶ αὐτῷ μοι ἄμεινον. ἐγὼ δὲ, ὅτι μὲν ὀρθῶς παρῄνουν ταῦτα, 2
σαφῶς ᾔδειν. ἠγνόουν δὲ, ἀφ' ὧν διεβλήθην. καὶ τοῦτό μοι πρὸς τὴν ἀπολογίαν ἦν ἄπορον. b) οὐδὲ γὰρ αὐτὸς παρῆν, ὅτε περιεβάλ-

λου

EPIST. XVI.

*) Χίων eſt ex Medic. libb., in quibus tamen aeque ac in vulg. χαίρειν deſidero.

a) Medic. 12 addit τάς.

b) Ita reſcripſimus e Medic. 12 pro εὔπορον, quod vulg. et alter Medic. habent. Ignorare enim ſe ſimulat, ἀφ' ὧν *quaenam ob crimina* delatus ſit, et diſerte poſt ait: ἠπόρουν ἀπολογίας. Sed in prox. nec οὐδὲ nec οὔτε mutandum puto. Similiter infra §. 9 et Iſocrat. Panath. p. 295, 374, et centies reliqui.

λου τὴν ἀρχήν, οὔτε εἰπὼν ἐδυνάμην ἐναντι-
οῦσθαι, οὐδ᾽ ὅλως ἢ λόγος ἢ ἔργον τι τῶν
ἐμῶν ἐπιμιξίαν τινὰ ἔσχε πρὸς τὰ αὐτόθι
πράγματα· τίνες οὖν αἱ διαπόντιοι πρὸς
μόναρχον ἐναντιώσεις ἀνθρώπου, μετ᾽ ὀλίγων
οἰκετῶν ἀποδημοῦντος, οὐκ ἐγὼ εὕρισκον. καὶ
διὰ τοῦτό γε ἠπόρουν ἀπολογίας, ὅτι οὐδὲν
3 ἑώρων τὸ κατηγορούμενον. οὐκ ἠπόρουν δὲ πά-
λιν, τῷ μηδὲν ἐννοεῖσθαι τοιοῦτον, c) ὁποῖον
ἴσως ὑποπτεύομαι, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἔχων d)
πείθειν σε, ὅτι ἡ ἐμὴ ψυχὴ οὐδενὶ εὐέμβατός
ἐστι τῶν τοιούτων βουλευμάτων. οἶμαι μὲν
οὖν, εἰ καὶ μὴ πεφιλοσοφήκειν, ἱκανὸν ἂν
γενέσθαι τεκμήριον τοῦ μὴ ἀπεχθῶς ἔχειν
4 πρός σε, τὸ μηδὲ ἠδικῆσθαί τι ὑπό σου. οὐδὲ
γὰρ οἱ ἀφιλοσόφητοι, μὴ παντάπασί γε μα-
νέντες, καθ᾽ ἡδονήν τινα τὰς ἐπαχθείας ἐπαναι-

ροῦνται,

c) *Cum nihil einsmodi in mentem mihi veniret.*

d) an ἔχω? Non opus arbitror. Pendet enim vulg. ab omiſſo ἀμί. Accurate de his participiis pendentibus diſputauit Doruill. ad Chariton. p. 347, 624.

ρῶνται, ὐδ' ἔρωτάς τινας ὥσπερ παιδικῶν ἐπιτηδευμάτων, ὅτω καὶ μίσυς λαμβάνυσι. πολλῦ δεῖ. e) ἀλλὰ καὶ πάνυ ἐπίςανται, ὅτι ὐδὲν ἀνθρώποις ἀπεχθείας ἀνιαρώτερον. ὅταν δὲ ὑπὸ ἀνηκέςυ τινὸς διαιρεθῶσιν ἀπὸ ἀλλήλων τὰς ψυχὰς, τότε ἀπεχθάνονται, καὶ ὐδὲ τότε ἑκόντες. ἡμῖν δὲ μέχρι ς τῆς νῦν ἡμέρας ὐδὲν ὔτε μέγα ὔτε μικρὸν ὑπῆρκται πρὸς ἀλλήλυς ἀπεχθείας ἔργον. ἀλλά σοι μὲν ὐδὲν πλέον ὑπονοίας καὶ λόγυ. ἐγὼ δὲ καθαρεύω τὴν ψυχὴν καὶ ἀπὸ τύτων. τί ὖν βυλόμενος ἐξαίφνης ςασιάζω πρὸς σε, καὶ ταῦτα μήδέπω καὶ τήμερον ἑωρακὼς ἀρχομένην ὑπό σῦ τὴν πατρίδα; ὁ ἤ, νὴ Δία, φυσῶσί με αἱ πολλαὶ τριήρεις καὶ οἱ ἱππεῖς, ἵνα, εἰ μηδὲν ἄλλο, ὑποπτεύῃς, f) τίγε δύνασθαί με ἐχθρὸν εἶναι. ἀλλὰ ἀπεδήμησα μὲν g) σὺν ὀκτὼ θεράπυσι

e) Int. ὔτως ἔχειν. Supplet Plato Apol. p. 14.
f) Intell. διά.

g) Vulgo ἀπεδημήσαμεν. Quod diuidimus ob subsequens ἀναλύω δέ.

πουσι καὶ φίλοις δύο, Ἡρακλείδη καὶ Ἀγά-
θωνι· ἀναλύω δὲ, δύο τῶν οἰκετῶν ἀποβα-
λών. ταῦτα δὲ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως πείθουσί σε,
7 ἱκανὴν εἶναι παρασκευὴν ἐπίσε. ἐκεῖνο δ᾽ οὐ
σκοπεῖς, ὅτι, εἰ συνῄδειν ἐμαυτῷ δικαίως
ὑποπτευομένῳ, h) οὐκ ἄν ποτε ἑκὼν ἐμαυ-
τὸν ἐνεχείριζον τῷ ὑποπτεύοντι; ἢ οὕτω τις
ἐραστὴς ἀπεχθειῶν εἰμι, ὥστε μηδὲ τὴν πρὸς
ἐμαυτὸν φυλάττειν φιλίαν, i) ἀλλ᾽ ἑκοντὶ
ἐγχειρίζειν τὸ σῶμα τοῖς δικαίως αὐτὸ τι-
μωρησομένοις; ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ τοῖς
μὴ φιλοσοφήσασιν k) ἱκανὴ, μᾶλλον δὲ πέ-
8 ρα τοῦ ἱκανοῦ ἀπολογία. ἐγὼ δὲ οὐδ᾽ ἄλλως

ἀφυὴς

h) *Si mihi conscius essem, me mea culpa in suspicionem venisse.*

i) Hic vero locus erat, adiungendae maioris etiam purgationis, nempe illius affinitatis, quae ipsi, Memnone teste, cum tyranno intercedebat. Sed vtinam noster tam in reticendo vero, quam fingendo, quod non esset, νοθείαν suam prodere maluisset.

k) Omitti poterat Ny ἐφελκυστικὸν, auctoritate Medic. 47, ob sequentem vocalem asperatam. Sed idem tamen servatum est in ceteris omnibus locis et saepissime in aliis auctoribus.

ἀφυὴς γενόμενος πρὸς τὰ ἐκ τῆς l) φιλοσοφίας ἀγαθὰ, συνέλαβον τῇ φύσει, ὡς μάλιστα ἐνῆν. καὶ νεανίας γενόμενος, ἐκ ἀρχὰς, ἐδὲ φιλοτιμίας εἱλόμην, ἀλλὰ εὐθέως αὐτῆς ἤρων m) τῆς φύσεως τῶν λόγων. καὶ ἔτος με ὁ ἔρως ἤγαγεν εἰς Ἀθήνας καὶ Πλάτωνι ἐποίησε φίλον καὶ μέχριγε νῦν ἔπω αὐτῷ πέπλησμαι. φύσεως μὲν ἐν ἕτως ἔχων n) πρὸς ἡσυχίαν, ὡς ἔτι παντελῶς νέος ὢν καταφρονῆσαι πάντων, ὅσα ἄρχειν ταρακτικωτέρε βίε δύναται, ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀθήνας ἔτε ἐκυνηγέτεν, ἐδὲ ναύτης εἰς Ἑλλήσποντον ἐπὶ Λακεδαιμονίες σὺν Ἀθηναίοις ἔπλεον, o) ἐδὲ ταῦτα ἐπαιδευόμην, ἀφ' ὧν τυράν-

l) Abest articulus in Mediceo 12 et alibi in vulgata ante hanc voc.

m) Idem cod. addit γενέσθαι. non recte, vt arbitror.

n) Medic. 12. ἔσχον. Sed tueri se potest vulg. si suspendatur ab ἐκυνηγέτεν. Quod attinet ad νέος ὢν, monendi sunt tirones, a Graecis non solum accusatiuum, sed omnem fere casum infinitiuo adiungi, qualis nempe is est, ad quem refertur.

o) Fuit quidem Atheniensium

τυράννοις καὶ βασιλεῦσιν ἐχθρὸς ἔσομαι, ἀλλ'
ἀνδρὶ ἡσυχίας ἐραστῇ διελεγόμην, τὸν ἔγγιστα
θεῷ λόγον παιδευόμενος. καί μοι πρῶτον
παρ' αὐτοῦ παρηγγέλθη, ἡσυχίαν ποθεῖν·
ταύτην γὰρ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου
φῶς εἶναι, τὴν δὲ πολιτείαν καὶ πολυπραγ-
μοσύνην, ὥσπερ ζόφον τινὰ, ἐπικαλύπτειν
10 καὶ ἀνεύρετον ποιεῖν τοῖς ἐρευνῶσιν. ὡς δὲ
οὔτε πεφυκέναι κακὸς ἐδόκουν πρὸς αὐτὴν, οὔτε
πείθεσθαι ῥαδίως περὶ αὐτῆς, τηνικαῦτα ἤδη θεὸν,
πάντων ἐπόπτην, καὶ κόσμου κατασκευὴν ἐμάν-
θανον, καὶ φύσεως ἀρχὰς ἑώρων, καὶ δικαιοσύνην τι-
μᾶν ἐδιδασκόμην, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα παιδεύει
φιλοσοφία. καὶ οὐδὲν οὐχ ὅπως τοῦ εἰδέναι ταῦ-
11 τα, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ ζητεῖν τιμιώτερον. p) τί γὰρ
κάλλιον, ἢ ἄνθρωπον, ὄντα θνητῆς φύσεως καὶ
θεοῦ

pienfium mos, cum maxi bellum gererent, vt remiges e peregrinis, milites vero e ciuibus legerent, vt Isocrates docet in orat. de Pace, p. 215. Sed conqueritur etiam, hoc tantum a maioribus, contra autem sua aetate esse factitatum. Et Chion, tot annis hoc rhetore minor, tam stultus fuerit, vt a re pridem obsoleta se defendendum putet? Quis credat?

p) Vid. ad ep. XI, not. b.

θεοῦ κεκραμένον μοίρᾳ, q) μόνοις εὐκαιρεῖν
τοῖς ἀθανάτοις ἑαυτοῦ, καὶ ταῦτα πρὸς τὸ
συγγενὲς ἄγειν; συγγενῆ δὲ τῷ θείῳ τὰ
θεῖα λέγω· ταῦτα ηὐχόμην τε καὶ ἐσπού-
δαζον μαθεῖν. πολιτείας δὲ, (ἀνέξῃ γὰρ
μετὰ παῤῥησίας μου λέγοντος,) οὐδὲ μεμνῆ-
σθαι ἠξίουν. ἔμαθον δὲ ἄλλα τε πολλὰ καὶ 12
ταῦτα, οἷς νῦν χρήσομαι πρός σε· τὸν μὲν
μὴ ἀδικοῦντα τιμᾷν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα, ἄρι-
στον, μὲν εὐεργεσίαις ἀμείβεσθαι, εἰ δὲ μήγε,
ἡσυχίᾳ· καὶ φίλον μὲν τιμιώτατον ἡγεῖσθαι,
ἐχθρὸν δὲ μηδένα ἑαυτῷ κατασκευάζειν, ἀλ-
λὰ r) καὶ τὸν ὄντα, φίλον ποιεῖσθαι· καὶ
μηδὲν τηλικοῦτον νομίζειν κακὸν, ὅσον ἂν τα-

 ράξειε

q) Haec et proxima e Platone ſumta videntur, quo nemo fere ſaepius ita loquitur. Fingit enim, in Timaeo praecipue, hominis animum ex mundi anima profectum, hanc autem Dei eſſe particulam, ab ipſo non recens quidem procreatam, ſed olim ex eius natura decerptam. Ita certe viri ſententiam cum alii exponunt, tum Plutarch. in Quaeſtion. Plat. p. 1001, et in lib. de Virtute mor. p. 441.

r) *Imo vero.* Hanc ob vim ἀλλὰ recepimus e Medic. libb.

ῥάξειε τὴν ψυχὴν καὶ τῶν s) οἰκείων ἔρ-
13 γων ἀποτρέψειε πρὸς ἕτερα. ἄρά γε ἐπι-
βουλῶ μοι νομίζεις χρῆσθαι ταῦτα εἰδότι
μηδαμῶς. ἀλλά σοι μὲν ἀποκείσθω πολέ-
μων ἔργα καὶ πολιτειῶν· ἡμῖν δὲ τῆς σῆς
τοσοῦτον ἀποτετμήσθω τυραννίδος, ὅσον ἀπα-
14 ράχω ἀνδρὶ δοκεῖ ἐνησυχάσαι. t) πείθομαι
δ', ὅτι, ἢν καὶ διαλέγεσθαί με ἀφῇς τοῖς
φίλοις, ἠρεμαίους ἂν αὐτοὺς ποιήσαιμι καὶ
ἀπολιτεύτους, ὧν συ βούλει, διεξιὼν τὰ ἀεὶ
ἡμῖν μελετώμενα ἡσυχίας v) ἐγκώμια.
ἔπει καὶ τελέως ἂν εἴην, μὴ ταῦτα φρονῶν,
15 ἀχάριστος. φέρε γὰρ, εἴ μοι ταραττομένῳ
τι, ὧν σὺ ὑποπτεύεις, ἡ πραεῖα ἐπισταίη
θεὸς, ἡσυχία, καὶ ταῦτα λέγοι· ἀχάριστος
εἶ καὶ πονηρὸς, ὦ Χίων, καὶ οὔτε τῶν κα-

λῶν

s) Articulus in Medic. 12 deest, in altero post οἰκείων collocatur.

t) *Nobis vero tantum de imperio tuo remittatur, f. concedatur, quantum viro, a turbis alieno, ad otium colendum satis videtur.*

v) Hanc vocem quum ipse contextus exigat, emendaui ex vtroque Medic. Vulgat. φιλοσοφίας fortassis ductum ex ep. III, 12.

λῶν ἐκείνων μαθημάτων, ὥστε ὅλως σεαυτοῦ μνήμην ἔχεις· ἐμοὶ χρώμενος δικαιοσύνην 16
ἤσκησας, καὶ σωφροσύνην ἐκτήσω, καὶ θεὸν ἔμαθες, καὶ τὴν σεαυτοῦ πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἀνενεώσω, καὶ τῶν ταπεινοτέρων τούτων, θαυμαστῶν δὲ τοῖς ἄλλοις κατεφρόνησας, φιλοτιμίας καὶ πλούτου καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. εἶτα νῦν, ὅτε ἀποδιδόναι σε 17
δεῖ τὴν χάριν, μείζονι ἤδη νόμῳ καὶ κρείττονι ψυχῇ συνόντα μοι καὶ διαλεγόμενον, ἀπολείψεις με, οὐδὲ μεμνημένος, ὅτι οὐ τὰ ἄλλα μόνον ἐκ φιλοσοφίας ἔμαθες, ἀλλὰ καὶ τὸ ζητεῖν δεξιῶς, ἃ μήπω εἶδας· καὶ πῶς ἂν σύγε ζητήσειας ἢ εὕροις ἐμοῦ στερόμενος; ταῦτ' εἰ λέγοι, τί ἂν ἀποκριναίμην 18
πρὸς αὐτὴν δίκαιον; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲν ὁρῶ. ἀλλὰ μὴν εὖ ἴσθι, ὡς ἐγὼ ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν ἀεὶ λέγω. λέγει γὰρ ἕκαστος πρὸς ἑαυτὸν, ἃ φρονεῖ x) καὶ οὐκ ἄν ποτε αὐτῶν

x) Deest hoc mem- brum in Medic. 47. Et potest

ἀπολειφθείην. ὥστε οὐδὲν σοι δέος ἐξ ἡμῶν εὔλογον. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἅψεται τῶν σῶν πραγμάτων ἡ ἐμὴ ἡσυχία.

poteſt ſane per ſententiam abeſſe. Sed ſeruandum putaui, quum noſter, vt antea, ſic h. l. Platonem ſequi videatur, qui in deſcribenda animi cogitatione iisdem fere verbis eſt vſus Theaet. p. 87 et Sophiſt. p. 113.

XVII.

Platoni conſilium de tollendo tyranno et ſuae mortis ſigna exponit, ad quam paratus ipſi vltimum vale dicit.

Χίων Πλάτωνι χαίρειν.

Δυοῖν ἡμέραις τῶν Διονυσίων ἔμπροσθεν τοὺς πιστοτάτους μοι τῶν θεραπόντων, Πυλάδην καὶ Φιλόκαλον ἐξέπεμψα a) ὡς σέ. μέλλω γὰρ τοῖς Διονυσίοις ἐπιτίθεσθαι τῷ

EPIST. XVII. a) Vulgo ἔπεμψα. Sed praetuli lectionem Medicei 12 et 45. Et ita etiam eſt epiſt. XIII, 1.

τῷ τυράννῳ, b) πολιτευσάμενος ἐκ πολλοῦ, c) ἀνύποπτος αὐτῷ γενέσθαι. πέμπε- 2
ται δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πομπὴ τῷ Διονύσῳ, καὶ δοκεῖ ὀλιγωρότερον ἕξειν δι' αὐτὴν τούτων δορυφόρων. d) εἰ δὲ μήγε. κἂν δέῃ διὰ πυρὸς ἐλθεῖν, e) οὐκ ὀκνήσομεν, οὐδὲ καταισχυνοῦμεν οὔτε ἑαυτοὺς, οὔτε τὴν σὴν φιλοσοφίαν. καὶ τὰ τῶν συνωμοτῶν f) δέ ἐστιν ἡμῖν ἐχυρὰ, πίστει δὲ ἢ πλήθει ἐχυρώτερα g)

b) Et tum quoque necatus est tyrannus, teste Diod. Sic. T. II, p. 109, qui praeterea hanc tragoediam in annum quartum Olymp. CVI collocat.

c) Scil. χρόνῳ.

d) *Satellites.* v. ad ep. III, 16, not. d.

e) Medic. 12 κἂν διὰ πυρὸς ἐλθεῖν δέῃ. Sed fallitur doctissimus Vossius, qui aliquo loco ad Libanii epistolas negat, quemquam ita locutum esse, praeter rhetorem illum et Chionem. conf. v. c. Xenoph. Sympos. p. 697. Crates ep. VII. Formula ex eo duci potuit, quod antiquissimi Graeci, quos deinceps imitati sunt Christiani, ad confirmandam iuris iurandi religionem per ignem incederent, aut candens ferrum manibus tollerent. De quo ritu classicus est locus Sophocl. Antig. 270, vbi conf. Schol.

f) *Coniurati.*

g) Casel. et Medic. 12 ὀχυρὰ et ὀχυρώτερα. vt supra XIV, 3.

3 ἴσθι μὲν ὖν, ὡς ἀναιρεθήσομαι. h) τελειώσας δὲ μόνον i) τυραννοκτονίαν, τῦτο παθεῖν εὔχομαι. μετὰ παιᾶνος γὰρ ἂν καὶ νικητηρίων ἀπολείποιμι τὸν βίον, εἰ καταλύσας τὴν τυραννίδα ἐξ ἀνθρώπων ἀπολύσομαι. σημαίνει γάρ μοι καὶ k) ἱερὰ καὶ οἰωνίσματα καὶ πᾶσα ἁπλῶς μαντεία θά-
4 νατον, κατορθώσαντι τὴν πρᾶξιν. ἐθεασάμην δὲ καὶ αὐτὸς ἐναργεστέραν ἢ κατ᾽ ὄνειρον ὄψιν. l) ἔδοξε γάρ μοι γυνὴ, θεῖόν τι χρῆμα κάλλυς καὶ μεγέθυς, m) ἀναδεῖν με κοτίνῳ καὶ ταινίαις, n) καὶ μετὰ μικρὸν ἀπο·

h) Acute sane sibi vaticinatur Chion, si modo hanc ep. scripsit. Nam sociis tarde succurrentibus, a satellitibus tyranni obruitur. Neque tamen patria liberatur, sed tantummodo dominum mutat. vid. Iustin. XVI, 5.

i) Medic. 12 addit τὴν.

k) Medic. 47 τὰ ἱερά.

l) *Visionem manifestiorem, quam in somno offerri solet.* Simile fere Socratis illud visum, quod Plato refert in Crito. p. 17, et inde Cic. de Diuinat I, 25.

m) *Eximia quadam venustate et magnitudine.* v. ind. in χρῆμα.

n) Intelligit coronam de oleastro, eamque lemniscatam. Ex hac autem

ἀποδεῖξαί τι μνῆμα περικαλλὲς, καὶ εἰπεῖν·
ἐπειδὴ κέκμηκας, ὦ Χίων, ἴθι εἰς τουτὶ τὸ
μνῆμα ἀναπαυσόμενος. ἐκ τούτου δὲ τοῦ ὀνεί- 5
ρατος εὔελπίς εἰμι, καλοῦ θανάτου τυχεῖν.
νομίζω γὰρ, μηδὲν κίβδηλον εἶναι ψυχῆς
μάντευμα, ἐπεὶ καί συ οὕτως ἐγίγνωσκες. o)
εἰ δὲ καὶ ἀληθεύσειεν ἡ μαντεία, μακαριώ-
τατον p) ἐμαυτὸν ἡγοῦμαι γενέσθαι, ἢ εἰ
βίος μοι μετὰ τὴν τυραννοκτονίαν εἰς γῆρας
ἐδίδοτο. καλὸν γάρ μοι μεγάλα διαπραξα- 6
μένῳ πρότερον ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλάττεσθαι,
ἢ χρόνου τι συναπολαῦσαι. καὶ ἃ ἂν δρά-
σομεν, πολὺ νομισθήσεται μείζονα, οἷς πει-
σόμεθα· καὶ αὐτοὶ τιμιώτεροι ἐσόμεθα τοῖς

εὐ-

tem, arbore decerptus honos iis tantummodo obtigit, qui ex Olympicis ludis victoriam reportauerant. v. Spanhem. ad Aristoph. Plut. p. 585.

o) Egregie h. l. illustrat Timaeus Platonis p. 493. Sed longior est locus, quam qui hic adscribi possit.

p) *Beatiorem spero me futurum.* Insignis Graecismus superlatiui pro comparat. De γενέσθαι vid. ad ep. III, 3. not. g.

ἐυ παθοῦσιν, ἐι τῷ ἰδίῳ θανάτῳ τὴν ἐλευθε-
7 ρίαν αὐτοῖς ὠνησόμεθα. μείζων γὰρ ὠφέλεια
τοῖς ἐυεργετηθεῖσιν εἶναι φαίνεται, ἧς ὁ δρά-
σας οὐ μεταλαμβάνει. οὕτως μὲν δὴ προθύ-
μως ἔχομεν πρὸς τὴν μαντείαν τοῦ θανά-
του. σὺ δὲ χαῖρέ τε, ὦ Πλάτων, καὶ ἐυ-
δαιμονόιης ἐις τέλειον γῆρας. προσαγορέυσαι
δέ σε ὕστατα, ὡς πείθομαι.

INDEX

INDEX VERBORUM ET FORMULARUM.

Primus numerus epistolam, alter paragraphum indicat.

A

INDEX.

ἀντί-

INDEX.

INDEX.

INDEX

B

Γ

Δ

1. 67)

INDEX.

INDEX.

INDEX.

INDEX.

INDEX.

INDEX.

INDEX.

(45)

INDEX.

P.

Σ.

στα-

INDEX.

τέως

INDEX.

DRESDAE

TYPIS HARPETERIANAE VIDUAE.

